

**Enkele godsdienstige leerstukken aan de Heilige Schrift
getoetst**

Door

LUIS PADROSA ROCA

Voormalig pater en stichter van het Loyola Instituut

Barcelona, Spanje

Thans predikant

**STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2006**

Pater Padrosa (thans evangelisch predikant) tijdens een dienst in de Evangelische kerk te Buenos Aires (Maart 1951)

INHOUD

Voorwoord

1. Pauselijke onfeilbaarheid
2. DE NOODZAKELIJKHEID VAN EEN ZICHTBARE KERK
(met onfeilbaar gezag)
3. DE EENHEID VAN DE KERK
4. De Traditie
5. Maria, onze moeder
6. Godsdienstplichten
 - ? De eredienst in het Latijn
 - ? De Eucharistische vasten
 - ? De Biecht
 - ? Het celibaat der geestelijken
7. Slotwoord
8. Toespraak
9. Supplement

VOORREDE

„En het woord van de Heere groeide en het aantal discipelen vermenigvuldigde zich zeer in Jeruzalem; ook een grote menigte priesters gehoorzaamde aan het geloof”.

Dit lezen wij in de Handelingen der Apostelen ten gevolge en als een uitvloeisel van de eerste verslagen over de vervolging van het opkomende Christendom.

De geschiedenis herhaalt zich. In dezelfde mate, waarin een godsdienstige groei bestreden wordt, trekt zij de publieke belangstelling tot zich en zelfs die van haar vijanden. Het verzet tegen en de verdachtmaking van een idee maakt, dat men deze gaat onderzoeken, dat men zich van de bewijsgronden en de bevestiging van het tegenovergestelde gaat vergewissen, en wanneer de zin hiervan tekort schiet, zoals met de heidense tegenstand tegen het Christendom gebeurde in de eerste eeuwen van onze jaartelling, is het resultaat voor de tegenstanders gewoonlijk geheel en al tegenovergesteld aan wat zij ervan verwachtten.

Dit is het geval met Spanje.

Het was voldoende, dat de huidige Spaanse regering een veel beperktere verdraagzaamheid afkondigde dan die, welke de protestantse christenen van dit land sinds bijna een eeuw lang hadden genoten, om te maken, dat de clerus tekeer ging. Herderlijke brieven en woedende artikels overstroonden de pers en verplichtten de regering om de reeds verminderde, bij de wet toegestane verdraagzaamheid nog veel meer in te perken.

Wat is het resultaat geweest?- Sinds de dagen van de bekering van de eerwaarde Cipriano Tornos, ex-biechtvader van koningin Isabel II, nu driekwart eeuw geleden, heeft het protestantse Christendom niet zulke in het oog vallende en herhaalde triomfen behaald als in de laatste twee jaar.

Door deze onrechtvaardige en overdreven anti-protestantse campagne zijn er niet alleen veel godloochenaren en onverschilligen tot de protestantse erediensten aangetrokken, vooral in de grote steden, waar er minder vrees voor clericale represailles bestaat, maar dringt het licht van het Evangelie ook door op plaatsen, die schijnbaar ontoegankelijk zijn, waarbij het geweten wint van vooraanstaande leden van de rooms katholieke clerus.

Niemand minder dan de secretaris-generaal van de Maria-Congregaties in Spanje en verder in de hele wereld, de eerwaarde Carrillo de Albomoz, S.J., gaat uit Spanje naar Rome en verdwijnt op een raadselachtige manier van het rooms-katholieke toneel, om opnieuw te verschijnen in Genève, waar hij in een protestantse kerk in de stad van Calvijn zijn rooms-katholiek geloof afzweert. De kosmopolitische stad, die in één van haar parken het grote monument van de Hervorming toont met het motto „Post Tenebras lux”, neemt de beroemde Spaanse geestelijke op, die verklaart van de duisternis van een middelmatig christendom, dat versomberd en hoekig is geworden door menselijke leringen en dogma's, die het apostolische Christendom onbekend zijn, tot het stralend licht van het zaligmakende Evangelie van Christus te zijn gekomen.

In hetzelfde jaar 1950 volgen hem verscheidene priesters van verschillende

Spaanse diocesen (bisdommen). En nu laat de vermaarde stichter van het Loyola Instituut, de zeer bekende psychiater, redenaar en prediker, de eerwaarde Luis Padrosa Roca, zijn eigen mensen en vreemden verbaasd staan door zijn bekering tot God en het protestantisme.

Alleen hij, die de idiosyncrasie van het Spaanse volk kent en jarenlang in dat land gewoond heeft, waar rooms-katholiek alles betekent en het protestantisme bloot staat aan iedere vorm van haat en hekeling, kan een idee krijgen van het enorme offer, dat voor 'n man van het formaat en de positie van de eerwaarde Luis Padrosa of de eerwaarde Carrillo de Albornoz een dergelijk besluit betekent. Wanneer het protestantse Christendom er ter nauwernood in slaagt om enige duizenden volgelingen onder de Spaanse arbeidersklasse te verwerven, terwijl het in het algemeen door de aristocratie veracht wordt, hoe kan het dan de geest en het hart winnen van vooraanstaande figuren in de rooms-katholieke geestelijkheid zelf?

De verklaring is logisch en begrijpelijk.

Voor de trouwe rooms-katholiek is een verandering van geloof bijna onmogelijk, want de vrees om in de zonde te vervallen verhindert hem ook maar enig onderzoek in geloofszaken in te stellen; de rooms-katholiek moet onvoorwaardelijk op zijn kerk vertrouwen op straffe van een dodelijke zonde te begaan; daarom gaat zijn blik angstig op zoek naar het „Nihil Obstat”, wanneer het één of andere godsdienstige boek in zijn handen komt.

Op die manier vermijdt hij twijfel, maar hij sluit zich op binnen een verderfelijke kring, met groot nadeel voor hem zelf, als hij met anderen over godsdienstige onderwerpen moet discuten en hij wordt totaal ongeschikt om het licht van de waarheid aangaande het christelijk geloof te zien.

Deze beperking bestaat echter niet in dezelfde mate voor de leden der geestelijkheid. Zij zijn aangesteld om de godsdienst te beschermen en het is natuurlijk dat zij trachten iets over datgene, dat zij de plicht hebben te bestrijden, te weten te komen. Nochtans bestaat er een zekere vrees bij veel priesters, die geen ketters boek durven lezen, noch zonder toestemming van de bisschop een polemiek met een „protestant zouden houden, welke toestemming zelden gegeven wordt; maar deze bijgelovige vrees kon niet bestaan bij personen van het intellectuele formaat van de Secretaris-Generaal van de Maria-Congregaties of van de eerwaarde Luis Padrosa.

Niemand zou bang zijn, en in den beginne geloofden zij zelf het evenmin, dat personen, zo goed doorkneet in Theologie en rooms-katholieke Apologetiek, hun geloof zouden moeten afvallen om het feit 'dat zij zich veroorloofd hadden de leringen en de bestaansredenen van het protestantse Christendom enigszins te onderzoeken. „Maar de Waarheid is gerechtvaardigd van haar kinderen” en onze Zaligmaker bevestigde: „Een ieder die val de Waarheid is, hoort Mijn stem”. De oprechte mens met een fijn-besnaard geweten, die zich zet om het Evangelie te bestuderen, raakt gewonnen door de verhevenheid en de eenvoud van zijn leer.

Ik heb bevonden, dat er in het Evangelie geen basis is voor de dogma's van de rooms-katholieke kerk — dat waren de eerste woorden waarmee de eerwaarde vader Luis Padrosa, ten nog in een lang gewaad gekleed, de eerste protestantse predikant, met wie hij in Spanje in contact kwam, verbaasd deed staan.

Deze dienaar van het Evangelie had zich zorgvuldig voorbereid op een

scherpe polemiek, zodra het buitengewone bezoek hem werd aangekondigd, want vader Padrosa was geenszins een zwakke polemist. In dialectiek, noch in kennis der geschiedenis, noch in de theologie der kerkvaders kon men het moeilijk van hem winnen; hij zou zeker ook doorkneet zijn in de Heilige Schrift, hoewel dit niet de sterkste kant der rooms-katholieken is. Maar iedere voorbereiding bleek nutteloos. De eerwaarde Padrosa ging niet op bekeren uit, noch om bekeerd te worden. Hij was overtuigd van dezelfde Geest van God en van de kracht der Waarheid, begerig om te uiten hetgeen hij voor zich zelf in de bladzijden van de Heilige Schrift had ontdekt, bij zijn onderzoekingen geleid door enige goede werken der protestantse theologie, die hij oppervlakkig gelezen had, in de mening, dat ze gemakkelijk te weerleggen waren.

De eerwaarde Padrosa openbaarde zich als een mens van een buitengewoon fijnbesnaard geweten. Een mens „in wie geen bedrog schuilt”, zoals Christus van Natanaël zei. Een oprechte en ware Christen, die God met geheel zijn ziel, zijn krachten en zijn geest beminde en vroeger de idee niet kon verdragen, dat hij met zijn leringen en zijn praktijk als rooms-katholiek priester de leer van het Evangelie van onze Heere Jezus Christus tegensprak en daar tegenin ging. En hij was besloten om de ernstige en gevaarlijke stap te doen, bovenal in Spanje, om van zijn opdracht, zijn positie en de faam, die hij zich als spreker en directeur van de Loyola instituten te Barcelona en Tarrasa verworven had afstand te doen om trouw te zijn aan het licht dat hij ontvangen had.

Vanaf het eerste ogenblik uitte hij het verlangen om andere, door twijfel en vrees gekwelde zielen van zijn heerlijke vondst deelgenoot te maken.

“Zijn er in uw parochie geen zielen, die door twijfel gekweld worden?” Zei vader Padrosa bij dit eerste onderhoud.

„Wij, protestantse christenen, weten in Wie wij geloofd hebben, was het antwoord van de dienaar van het Evangelie.

“Och ja, daar had ik een voorgevoel van! Dat is het verschil tussen steunen op leringen van mensen of op het onfeilbare Woord Gods”.

„Dat is waar”.

„En het is zeker, dat er geen vreugde noch vrede in de ziel heerst zolang iemand Christus niet als zijn enige en volkomen Zaligmaker heeft aangenomen en zich bereid voelt om Zijn allerheiligste wil, het koste wat het wil te volbrengen”.

Daarna ging de eerwaarde Padrosa verder met het verklaren hoe die vrede en die vreugde zijn hart overstroomden, vanaf de dag waarop hij besloten was om de kringen van het Evangelie te volgen.

Op het ogenblik bevindt hij zich in Zuid-Amerika, waar hij op eerlijke wijze zijn brood verdient met lesgeven, en in veel kerken die hem daartoe uitnodigen, vrijwillig het Evangelie verkondigt.

Maar zijn hart is in Spanje, waar alle mensen en dingen zijn, die hij liefheeft. Bij zijn Orde-genoten, voor wie hij niet ophoudt te bidden. Bij meer dan talrijke leerlingen en patiënten van het Loyola Instituut die hun hart hebben blootgelegd, zonder dat hij zijn hart geheel en al voor hen kon openen. Bij zijn bloedverwanten, die hij gaarne veilig en gered zou zien door het ware geloof in Christus, zoals eens de apostel Paulus het de zijnen toewenste. Bij zijn geminachte protestantse broeders, die hij ternauwernood de tijd had om te

leren kennen, aangezien de voorbereidselen voor zijn reis met grote haast en in het geheim getroffen moesten worden.

Wij zijn er zeker van, dat de talenten van de eerwaarde Luis Padrosa, in dienst gesteld van het Evangelie door zijn woord en pen, zegen zullen brengen aan de protestantse kerken van Spaans-Amerika, en vooral in de Republiek Argentinië.

Wij denken, dat een zeker aantal van zijn boeken in handen van oude bekenden van de directeur van de Spaanse Loyola instituten kunnen geraken en wij vragen God vurig, dat het Hem goeddunkt om deze bladzijden te gebruiken om hun zielen te verlichten.

Het is mogelijk, dat het één of ander exemplaar ook in handen komt van fanatieke en onverdraagzame rooms-katholieken uit het moederland. Aan diegenen veroorloven wij ons te zeggen, zoals onze Heere tegen de blinde Saul van Tarsus: „Het is een hard ding met de versenen tegen de prikkels te slaan”.

Alle vijanden van de protestantse waarheid hebben twintig eeuwen lang deze droevige ervaring opgedaan en het kan in een land als Spanje, waar ook oprecht godsdienstige en Godvrezende mensen wonen, niet anders gaan.

Ik zou er nooit aan gedacht hebben om het protestantisme aandachtig in het licht van de Bijbel te bestuderen en nog veel minder om protestant te worden — heeft de eerwaarde Luis Padrosa ons gezegd — als ik niet verplicht geweest was om het protestantse christendom te bestrijden. Maar toen Kardinaal Segura vanuit Sevilla en Aartsbisschop Monseigneur Vizcarra uit Saragossa met hun herderlijke brieven tegen het protestantisme de alarmklok luidden, waarbij ze alle klerikale en zelfs de politieke macht tegen de ketterij in beweging brachten, voelde ik, dat wij daar in Tarrasa, waar het protestantisme ingeworteld was en groeide, voor de roep van de kerk onze oren niet konden sluiten.

„Wij moesten iets speciaals en opmerkelijks doen om de vijandelijke gelederen te decimeren. Wij waren verschuldigd de protestanten van hun dwaling te overtuigen. Daarom was het bovenal noodzakelijk om het protestantisme te bestuderen en de rooms-katholieken te leren het met het meest geliefde wapen van de protestanten zelf, de Heilige Schrift te bestrijden. Maar de Heilige Schrift overwon mij”.

Rooms-katholieken van Spanje, ziehier het resultaat, ziehier het rampspoedige gevolg voor de kerk, die gij voorgeeft te dienen, om geen acht te slaan op de raad van Hem, die wij allen Meester en Heere noemen, die tegen Zijn discipelen zei, naar aanleiding van iemand die Zijn heilige Naam aanriep zonder dat hij tot het Apostolische college behoorde: „Verhindert het hem niet, want niemand die een wonder doet in Mijn Naam, zal naderhand kwaad van Mij spreken. Hij die niet tegen ons is, is vóór ons” (Markus 9 : 39). Hoeveel beter zou het zijn, rooms-katholieken, dat u, in plaats van het protestantse geloof met de laaghartige methoden der onverdraagzaamheid te bestrijden, uw krachten gebruikte om zovele ongelovigen en sceptici als er in het ridderlijke Spanje zijn van de grondprincipes van het christelijk geloof te overtuigen!

En bij het beschouwen van de nederige en heroïsche taak van Uw evangelische of protestantse medeburgers, zegt dan evenals de wijze Gamaliël uit de tijd der apostelen: „Nu zeg ik U, laat af van deze mensen; laat hen met rust, want als dit een raad of werk van mensen is, dan zal het vanzelf uiteenvallen, maar als het van God komt, dan zult ge het niet te niet kunnen doen en misschien zult gij u een dag bevinden, dat gij oorlog hebt gevoerd tegen God” (Hand. 5 : 38-39).

DE SPAANSE UITGEVERS

VOORWOORD

„Waarom heeft het katholicisme voor U afgedaan?” Dat is een vraag die mij door velen gesteld is. Door sommigen liefdevol, door anderen minachtend, door weer anderen met twijfel.

De heilige Ignatius, de stichter van de Jezuïetenorde, begint zijn beroemde boek over de „Geestelijke Oefeningen” met een instructie, die hij van primair belang beschouwt.

Hij zegt: „Ieder goede christen moet eerder gereed zijn om de mening van zijn naaste te verdedigen dan om die te veroordelen; en als hij hem niet kan redden, laat hij dan onderzoeken hoe deze het bedoelt, en als diens mening verkeerd is, laat hij dan liefdevol proberen die te verbeteren; en als ook dat niet kan, laat hij dan alle passende middelen aanwenden, opdat de naaste gered wordt door hem goed te begrijpen”.

Dit zou ik hen, die mijn besluit beoordelen, onder het oog willen brengen, opdat zij niet vergeten de woorden van Jezus: „Oordeelt niet, opdat gij niet geoordeeld wordt”.

Door mijn openbaar optreden als prediker voor grote menigten, heb ik duizenden vrienden en kennissen gekregen. Openlijk heb ik getuigenis afgelegd van mijn geloof en ik heb velen overtuigd, die ver van de roomse kerk leefden.

Ben ik een huichelaar geweest, die predikte wat ik zelf niet geloofde? Heb ik velen van de weg der Waarheid afgekeerd?

Ik geef dit alles ter beoordeling aan God. Maar mijn daad verplicht mij om aan mijn familieleden, aan mijn vrienden en bekenden enige opheldering te verschaffen, en Spanje niet te verlaten als iemand die wegvlucht, beschaamd over een misdrijf, dat hij begaan heeft.

Ik kan mij voor iedereen vertonen met hoog opgeheven hoofd, en ik zou dit zeker openlijk ook doen, wanneer de wetten en de omstandigheden in mijn vaderland dit maar mogelijk maakten.

Omdat deze het mij echter onmogelijk maken, leg ik schriftelijk rekenschap af door middel van dit boekje, waarvan ik zou willen, dat allen, die mij kennen, het rustig lezen en de redenen die mij noopten de roomse kerk te verlaten, aandachtig nagingen.

Mijn boek is geen letterkundig geschrift. Laat men dus niet op de stijl letten. Het is als een brief, die ik stuur aan allen van wie ik houd en ik spreek het verlangen uit, dat ook in hun ziel het licht mag schijnen dat in mijn ziel is gaan schijnen.

Ik schrijf ook geen theologisch boek, en evenmin een handboek over apologetiek.

Protestanten zullen misschien vinden, dat mijn boekje nog een roomse bijsmaak heeft! Dat is niet meer dan natuurlijk. Ik zet er de voornaamste redenen in uiteen, die mij er toe gebracht hebben om de stap te doen die ik gedaan heb. Ieder hoofdstuk zal in de toekomst toegelicht worden door meer diepgaande en meer uitvoerige werken. Hier vindt gij slechts een loutere opsomming.

Het antwoord, dat de meesten op de vraag. „Waarom ik van het rooms

katholicisme genoeg heb?" zullen geven, weet ik al van tevoren. In andere dergelijke gevallen hebben zij hetzelfde gezegd, wat ze nu zeggen. Sommigen zeggen dat ik gek geworden ben. Anderen, dat ik verliefd geworden ben op de één of andere vrouw. De overtuigde roomse kan niet geloven dat er andere redenen kunnen zijn, waarom iemand het roomse geloof in de steek laat dan krankzinnigheid of hartstocht.

Maar zij, die zo oordelen, hebben het bij het verkeerde eind, zoals bijna altijd hij, die een snel oordeel velt, zonder zich in het geval te verdiepen, het bij het verkeerde eind heeft.

De motieven, die mij deden besluiten, zijn niet enkele, maar het zijn er vele.

Na 43 jaar als een oprechte roomse geleefd te hebben, en na 15 jaar lang een diepgaande geestelijke vorming ontvangen te hebben, na 10 jaar lang als priester gepredikt te hebben voor grote menigten en voor een zeer speciaal publiek, en na 23 jaar van godsdienstig leven in de Jezuïetenorde te hebben meegemaakt, ben ik tot de overtuiging gekomen, dat de rooms-katholieke kerk de ware kerk van Jezus Christus niet is. En ze is dit niet, omdat ze vol drogredenen is. En een kerk, die niet enkel en uitsluitend op de Waarheid steunt, kan de kerk van Jezus Christus niet zijn.

De roomse kerk staat ver van de Christelijke waarheid af, en wat erger is, zij heeft niet de mogelijkheid om tot de zuiverheid van het geloof van Jezus Christus terug te keren.

Een oprecht hart, dat het werkelijk ernstig meent en van deze waarheid overtuigd is, moet aan zijn leven een andere richting geven. Dit heb ik gedaan en toen ik dit deed, kwam er een ongekende vrede in mijn hart.

Dertien jaar van ingespannen studie van de apologetiek hebben mij tot een onwrikbare overtuiging gebracht. Ik ken de argumenten van beide partijen. Ik heb ze ernstig onderzocht en terwijl ik dit deed, zijn sommige er van als drijfzand in mijn handen verpulverd, en zijn andere verhard tot stevige rotsgrond, in staat om het formidabele gebouw van het geloof te steunen.

Laten zij, die hun leven gebeterd hebben door het horen van mijn prediking, niet op hun schreden terug keren. Het was allemaal waar, wat ik hun gezegd heb. Laten zij zich herinneren, dat ik hun nooit gepreekt heb over de goddelijkheid van de roomse kerk, noch over de onfeilbaarheid van de roomse Pontifex.

Laten zij vasthouden, wat ik tegen hen gezegd heb, en nog een stap verder gaan. Laten zij zoeken, want de Heere is nabij. Voor een roomse is het bijzonder moeilijk om de godsdienstige Waarheid te vinden wegens de beperkingen van de kerkelijke censuur. Omdat hij niet kan lezen en vergelijken, zal het moeilijk vont hem zijn om de Weg te vinden. Omdat hij zelfs de Bijbel moet lezen met een door mensen opgelegde verklaring, zal het moeilijk voor hem zijn om te weten dat onze Verlosser zei: „Zoekt, en gij zult vinden”. „Bidt, en U zal gegeven worden”. „Klopt, en U zal opengedaan worden

aat niemand geloven, dat ik de Jezuïetenorde vaarwel heb gezegd wegens persoonlijke onaangenaamheden met mijn superieuren. Helaas bezitten inderdaad de superieuren der kloosterorden niet altijd een liefdevol hart en een vaderlijke geest. Maar ik wens in dit eerste geschrift van mij na mijn bekering tot het protestantisme, hier duidelijk mijn meest oprechte achting voor de vader-provinciaal en voor de vader-overste van mijn tehuis te laten

uitkomen.

Ik heb ze steeds in een waardige geest zien optreden. Hoe zeer het mij op zichzelf ter harte gaat, dat ik het Loyola-instituut, dat ik met zoveel idealen en met zulke bloedige offers gesticht heb en vijf jaar lang in stand heb gehouden, moet verlaten. Maar omdat het bestuur van dit instituut rooms moet zijn, kan ik niet in mijn functie blijven, zolang de statuten ervan niet gewijzigd worden. Ik erken de hulp, die mijn vrienden en weldoeners van het instituut mij hebben verleend. Zij mogen weten, dat het werk toen is uitgevoerd, zoals zij het wensten.

Laten mijn vader en mijn verdere bloedverwanten, die op dit ogenblik bedroefd zijn bij de gedachte, dat ik zogenaamd van het geloof ben afgevallen, dit boekje rustig lezen en de Heere om licht vragen. Dan zulle zij er van overtuigd worden, dat het zoeken naar de Waarheid in al zijn zuiverheid, vrij van de toevoegingen en uitvluchten, die de mensen in de loop der jaren hebben opgestapeld, niet betekent, dat men afvallig is geworden van het christelijk geloof.

LUIS PADROSA

HOOFDSTUK 1

DE PAUSELIJKE ONFEILBAARHEID

Het roomse dogma van de onfeilbaarheid van de roomse Pontifex (opperpriester) wordt door de roomse kerk afgeleid uit het feit, dat Christus de sleutels van het Rijk der Hemelen aan de heilige Petrus toevertrouwd heeft.

“En Ik zeg tot u, dat gij Petrus zijt en op deze steen zal Ik Mijn kerk bouwen en de deuren van de hel zullen niets tegen hem kunnen uitrichten. Ik zal u de sleutels van het hemelrijk geven en al wat gij op aarde binden zult, zal ook in de hemel gebonden zijn, en al wat gij op aarde ontbinden zult, zal in de hemel ontbonden zijn” (Matth. 16 : 18-20). Dit zegt Jezus Christus letterlijk.

Wat zegt de roomse kerk?

„Ik zal de sleutels geven aan U en aan Uw opvolgers . . . „Op deze steen, die gij zijt en op Uw opvolgers...”

„Alles wat gij en Uw opvolgers zullen binden, zal gebonden zijn en al wat gij en Uw opvolgers ontbinden, zal ontbonden zijn”.

De roomse kerk weet, dat Jezus Christus niet gezegd heeft: „Uw opvolgers”, maar ze verzekert als een geloofszaak, dat hij het niettemin wilde zeggen.

En het is duidelijk, dat, als de opvolgers van de heilige Petrus, dat wil zeggen de bisschoppen van Rome, de sleutels van het hemelrijk bezitten, het vanzelfsprekend is, dat het enige middel om in de hemel te komen, is, , te doen wat de roomse kerk beveelt.

Daarom verzekert zij onomwonden: „Buiten de kerk bestaat er geen zaligheid”.

Laten we dit nu eens rustig bekijken aan de hand van het Evangelie. Eerst dit: Wanneer Petrus en zijn opvolgers de poorten voor iemand sluiten, en Jezus zou ze voor hem openen, of wanneer Petrus en zijn opvolgers opendoen, terwijl Jezus Christus Zelf ze zou sluiten, dan zou het geen zin gehad hebben

aan Petrus de sleutels gegeven te hebben. Petrus en zijn opvolgers zouden er niets aan hebben om op die voorwaarde de sleutels gekregen te hebben.

Als Petrus en zijn opvolgers van Christus de sleutels van het hemelrijk hebben gekregen, moet dit ook geopend blijven wanneer zij dit openen en gesloten blijven, wanneer zij sluiten.

De roomse kerk verzekert, dat het inderdaad zo is. Maar wij zeggen: Wanneer dat werkelijk zo is, dan hebben wij als logisch gevolg te aanvaarden, dat Jezus Christus er eens en voor altijd van afgezien heeft om over de mensen te oordelen.

Petrus en zijn opvolgers zijn dan de absolute rechters en zij hebben dan alle macht in hemel en op aarde voor zover het de zaligheid der mensen betreft.

Zij, aan wie het door Petrus en zijn opvolgers toegestaan zal worden, zullen de hemel binnengaan en zij, aan wie het door Petrus en zijn opvolgers verboden zal zijn, zullen er buiten blijven.

Als het zó is, dan vragen wij ons af: Hoe zegt Christus dan in Matth. 25: „En alle volkeren zullen voor Hem vergaderd worden en Hij zal ze van elkaar scheiden, gelijk een herder de schapen scheidt van de bokken; en Hij zal de schapen stellen aan Zijn rechterhand, en de bokken aan Zijn linkerhand. En de Koning zal zeggen tot degenen die aan Zijn rechterhand zijn: Komt gij, gezegenden Mijns Vaders, beërft het rijk, dat u bereid is van het begin der wereld; want Ik ben hongerig geweest en gij hebt Mij gespijst. (Matth. 25 : 32-35).

„Dan zal Hij ook zeggen tot degenen die ter linkerhand zijn: Gaat weg van Mij, gij vervloekten, in het eeuwige vuur, dat bereid is voor de duivel en zijn engelen; want Ik ben hongerig geweest en gij hebt Mij niet gespijst... (Matth. 25 : 41-46).

En in het voorafgaande hoofdstuk zegt Hij; „Zalig is die knecht, die zijn heer als hij komt, zó doende vindt: voorwaar Ik zeg u, hij zal hem over al zijn goederen stellen” (Matth. 24 46-47).

En sprekend over de trouweloze dienstknecht zegt Hij „En hij zal hem in stukken houwen en zal hem zijn loon geven met de huichelaars: daar zal geweest zijn en geknars der tanden” (Matth. 24 : 51).

En in Lukas: „Worstelt om door de enge poort in te gaan, want velen, zeg Ik u, zullen trachten binnen te komen, en zullen het niet kunnen; van het ogenblik af dat de huisheer opgestaan is en de deur toegesloten heeft, zult gij beginnen daarbuiten te staan en aan de deur te kloppen, zeggende: Heere, Heere, doe ons open. En hij zal antwoorden en tot u zeggen; Ik ken u niet vanwaar gij zijt” (Luk. 13 : 24-30).

In de gelijkenis van het onkruid verklaart Jezus Christus duidelijk, dat de dienstknechten, wanneer zij vernemen, dat een vijandig mens onkruid gezaaid heeft op de akker, tegen hem zeggen: „Wilt gij, dat wij heengaan en het uitwieden?” Maar hij zeide: „Neen, opdat gij niet misschien de tarwe mede uittrekt als gij het onkruid uitwiedt. Laat ze beide tezamen wassen tot de oogst toe, en ten tijde van de oogst zal ik tot de maaiers zeggen: Vergadert eerst het onkruid en bindt het in bundels, opdat men het verbrande; maar vergadert de tarwe in mijn schuur” (Matthéüs 13 : 24-30).

De discipelen vroegen een verklaring van deze gelijkenis en de Heen) maakt de zin voor hen duidelijk: Hij die het goede zaad Zaaait, is de Zoon des mensen; het veld is de wereld; het goede zaad zijn de kinderen van het hemelrijk; het onkruid zijn de kinderen van de boze. De Zoon des mensen zal

Zijn engelen zenden, die uit Zijn rijk alle aanstotelijkheden en al degenen, die onrecht plegen, zullen verzamelen en ze in de vuuroven zullen werpen.

Laten we opmerken, dat Jezus op geen enkele plaats zegt, dat hij degenen, die door de apostelen vergeving ontvangen hebben, of door hen goedgekeurd zijn, zal ontvangen. Steeds verschijnt Hij Zelf, direct oordelend of Zich van Zijn engelen bedienend. De Rechter Die het vonnis zal vellen en de goeden van de kwaden scheiden zal, dat is enkel en alleen Jezus Christus Zelf.

Zeggen wij soms niet in het Credo: "Vanwaar Hij zal komen om te oordelen over de levenden en de doden?"

Zou misschien Jezus Christus op de dag des oordeels de sleutels van Petrus en zijn opvolgers afnemen en de door hen gevelde vonnissen herzien? Als het zó was, dan vragen wij opnieuw: Waartoe dient het dan of Petrus en zijn opvolgers openen, als Jezus Christus naderhand toch sluiten moet en omgekeerd? De sleutels dienen hen nergens voor.

Of is het misschien zó, dat op de dag des oordeels Jezus Christus alleen maar zal bekrachtigen wat Petrus en zijn opvolgers reeds hebben gedaan? In dit geval zegt Jezus Christus de waarheid niet, wanneer hij verzekert, dat Hij zal komen oordelen. Evenmin wanneer Hij verklaart in de Openbaring: „Dit zegt de Heilige, de Waarachtige, Hij die de sleutel van David heeft, Die opent en niemand sluit, Die sluit en niemand opent” (Openbaring 3 : 7).

Deze moeilijkheid kan de roomse kerk niet oplossen en geen enkele roomse apologeet legt ooit enig verband tussen de toekenning van de sleutels aan Petrus en het laatste oordeel, uit vrees voor de in het oog springende tegenstrijdigheid.

Wij hebben gesproken over „Petrus en zijn opvolgers”, want dit is hetgeen de roomse kerk zegt. Maar wij moeten opmerken, dat Jezus Christus en Zijn apostelen dat geen enkele keer gezegd hebben.

Dit alleen doet iedereen die kalm oordeelt en oprecht naar de waarheid zoekt al denken aan de mogelijkheid van een spitsvondigheid. Jezus Christus zegt uitdrukkelijk: Aan u geef Ik de sleutels, opdat open blijft, wat gij opent en gesloten blijft, wat gij sluit”.

Geen enkele keer zegt Hij: Aan u en uw opvolgers. Geen enkele keer zegt Hij: Gesloten blijve wat gij en uw opvolgers gesloten zult hebben.

Hij gaf de sleutels evenmin aan de kerk over.

Geen enkele keer heeft Hij gezegd: “Op deze steen zal Ik Mijn kerk bouwen en aan haar zal Ik de sleutels van het hemelrijk geven”. Hij gaf ze evenmin aan het college der apostelen.

Hij gaf ze alleen aan Petrus: „aan u”.

Wat waren dan die sleutels die een enkel mens kon hebben en gebruiken? Zij hadden geen betrekking op het kunnen binden en ontbinden, want deze macht werd in hoofdstuk 18 van 't zelfde Evangelie van Matthéüs aan alle apostelen gegeven: “Voorwaar Ik zeg u, dat wat gij op aarde zult binden, in de hemel gebonden zal, zijn en wat gij op aarde zult ontbinden, in de hemel ontbonden zal zijn”.

Zelfs meer nog: “Voorwaar, Ik zeg u, dat als twee van u op aarde over-een zullen komen om iets te vragen, Mijn Vader, die in de hemelen is, het u zal verlenen. Want, waar twee of drie in Mijn Naam samengekomen zijn, daar ben Ik temidden van hen”.

Men moet dus de macht van de sleutels, die aan een enkele persoon gegeven

wordt, niet verwarren met het recht van het binden en het ontbinden, dat aan velen verleend wordt.

Er is alleen één ding, dat de heilige Petrus uitsluitend deed en dat niemand meer heeft kunnen doen, n.l. het begin van de kerk inluiden, waarbij hij de poorten van het hemelrijk eerst voor de Joden en de aanhangers van het Judaïsme opent op de dag van het Pinksteren (Hand. 2 38), en daarna voor de heidenen, in het huis van Cornelius (Hand. 10 : 44-48). Klaarblijkelijk wilde Jezus Christus de sleutels aan de heilige Petrus geven, zoals de sleutels van een gebouw, dat ingewijd zal worden, aan de minister of aan de gouverneur gegeven worden.

De apostel zelf wijst volstaan en met rechtmatige trots op dat voorrecht, dat hem door zijn Heere is verleend, en wel op het Concilie van Jeruzalem: „Na een lange beraadslaging stond Petrus op, en zei tot hen: “Broeders, gij weet hoe God al sinds lange tijd hier onder u bepaalde, dat door mijn mond de heidenen het woord van het Evangelie zouden horen en dat zij zouden geloven” (Hand. 15 : 7).

Laten we opmerken dat Petrus niet zegt: Mannen broeders, gij weet hoe sinds lange tijd God mij uitkoos, dat ik het onfeilbare hoofd van de kerk zou zijn en daarom heb ik alleen te beslissen in de zaak die op dit Concilie besproken wordt. Maar Petrus zegt enkel en alleen: God heeft bepaald, dat de heidenen het woord van het Evangelie door mijn mond zouden horen. Zo beschouwde de heilige Petrus zelf de sleutelmacht die hem toevertrouwd was.

Kunnen wij het op een andere manier beschouwen?

„Aan u, Petrus”, zegt Christus, „zal ik de sleutels geven”. Want dit voorrecht en deze verklaring golden alleen hem persoonlijk.

Niet „aan u en de andere apostelen”, want één alleen is voldoende. „Maar gij, Mijn apostelen”, zegt Christus volgens hoofdstuk 18, „kunt binden en ontbinden door de krachten des hemels te bewegen door uw gebed”. Christus zegt niet: „Aan u en aan uw opvolgers”, want het idee van apostolische opvolging is volkomen onbekend in het Nieuwe Testament, De apostelen waren een besloten groep van getuigen van Christus; men discuteerde zelfs over het apostolaat van Paulus, omdat deze tijdens zijn leven niet met Christus omgegaan had, waartegen Paulus zich dan verdedigt door te verklaren, dat hij de Heere in Zijn glorie gezien heeft en dat dit hem het recht geeft om zich apostel te noemen (2 Cor. 13 1—6 en 1 Cor. 9 : 1—3).

Wie van de pausen heeft één van deze twee voorrechten gehad?

Om welke reden kunnen de bisschoppen van Rome derhalve aanspraak maken op apostolische rechten?

Waar staat de verklaring van Christus en van de heilige Petrus dat dergelijke rechten aan een andere persoon buiten de groep der twaalfen kunnen worden verleend?

Jezus Christus spreekt met grote nauwkeurigheid en weet uit te drukken wat Hij wil.

Jezus Christus maakt goed onderscheid tussen gij, gijlieden en zij.

Gij, Petrus, zult de hoeksteen, of, zonder beeldspraak gezegd, de architect, de stichter van Mijn kerk zijn. Hij, die de eerste steen van het gebouw gelegd heeft met de verklaring van Mijn Goddelijkheid, en die het zal inwijden.

Aan u zal Ik de sleutels geven, aan u zal Ik deze speciale eer toekennen. Gij,

apostelen, steunend op Petrus, zult met hem Mijn kerk bouwen. Wat gijlieden, bezielde door de Heilige Geest, die u in alle waarheid leiden zal, bij deze oprichting zult doen, dat zal Ik als goed gedaan, erkennen (Joh. 16 : 13).

Gijlieden, met uw twaalven, zult dit doen, gezamenlijk en steunend op Petrus, wiens geloofsverklaring omtrent Mijn Goddelijkheid de basis, de hoeksteen van Mijn kerk is.¹

Zij, de kerk, zal een hulp hebben, een bovennatuurlijke kracht, waartegen de helse machten verbrijzeld zullen worden.

Aan u, Petrus, de sleutels om de tijd van de genade te openen en in te wijden. Aan haar, aan de kerk, de kracht om tot de voleinding der eeuwen weerstand te bieden.

Uit dit alles blijkt duidelijk, dat Jezus Christus met juistheid weet te onderscheiden, en dat Hij zonder enige verwardheid aan een ieder weet te geven wat Hij wil.

Maar nu is er echter toch nog een tekst, waarop de roomsen steunen, als op een naar hun mening afdoend bewijs van hun leer.

Jezus Christus heeft gezegd: „Ik zal met u zijn tot de voleinding der wereld”.

En het is duidelijk, dat noch Jezus Christus, noch de apostelen dachten, dat zij tot het einde der wereld zouden leven.

Dus, zegt de roomse kerk: „Jezus Christus verwees naar de opvolgers van de heilige Petrus en de apostelen. Anders zou deze verzekering geen zin hebben”.

Hierop antwoorden wij, dat het zeker is, dat Jezus Christus deze belofte aan de apostelen gedaan heeft, en dat Jezus Christus zeker niet in zo'n langdurig aards leven der apostelen geloofde.

Wat Jezus Christus hun belooft, heeft Hij vervuld en Hij zal het, zoals Hij gezegd heeft, tot de voleinding der eeuwen vervullen.

En wat zal Hij dan vervullen?

Wat Hij heeft beloofd: Met hen zijn tot aan de voleinding der eeuwen, dat wil zeggen: voor altijd

Jezus Christus verzekert hen met deze woorden van hun eeuwig heil. Hij en zij zullen nooit meer van elkaar scheiden. Zij hebben hun eeuwig heil verzekerd krachtens hun zuiver geloof in Hem, zoals Hij verklaard heeft in het Evangelie van Johannes (5 : 24): „Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, dat hij, die Mijn Woord hoort en die gelooft in Hem, Die Mij gezonden heeft, het eeuwige leven heeft”. Hierin verzekert Hij hun, dat Hij met hen zal zijn zolang zij in

¹ De heilige Cyrillus zegt in zijn boek IV over de Drieëenheid: „Ik geloof, dat gij onder de rots het onveranderlijke geloof van de apostelen moet verstaan”.

De heilige Hilarius, bisschop van Poitiers, zegt in zijn boek 11 over de Drieëenheid: „De rots (steen) is de gezegende en enige rots van het geloof, beleden door de mond van de heilige Petrus”.

De heilige Johannes Chrysostomos zegt in zijn 55e leerrede van het Evangelie van Mattheus: Op deze rots zal Ik Mijn kerk bouwen. Dat wil zeggen: Op het geloof van deze belijdenis. Welnu, wat was de belijdenis van de apostel? Deze: Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God”.

De heilige Augustinus verklaart in een commentaar op de eerste brief van de heilige Johannes: „Wat betekenen de woorden: Ik zal Mijn kerk op deze rots bouwen? Op dit geloof, op dit, wat gij zo juist gezegd hebt: Gij zijt de Christus, de Zoon van de levende God”.

deze wereld zijn en daarna voor eeuwig.

„Ik zal u een plaats bereiden”, zegt Hij tot hen, „opdat, waar Ik ben, gij ook zijn moogt” (Joh. 14 : 2).

Jezus Christus voorzag de discussie, die deze zaak met zich mee zou brengen, en Hij heeft daarom met een uitzonderlijke nauwkeurigheid willen spreken, omdat het al dan niet vinden der Waarheid hiervan afhing. Laten wij opmerken, dat Jezus Christus, zoals in het geval van de sleutels aan Petrus, steeds spreekt van „met ulieden”, en niet „met uw opvolgers”. Niet „met Mijn kerk”, als organisatie of hiërarchische maatschappij maar met „ulieden”.

Dit „lieden” laat slechts twee uitleggingen toe:

Een letterlijke: de apostolische groep, zoals wij zo-even vermeld hebben. Een andere, algemene: denkend aan de apostelen als vertegenwoordigers van de gehele kerk.

Maar deze algemene uitlegging sluit alle gelovigen in, groten en kleinen, de gelovigen van alle tijden: er wordt naar geen enkele hiërarchie verwezen. Het is zeker, dat Christus ook met ons zal zijn tot aan de voleinding der eeuwen, met ons, die Hem zoeken, die Hem beminnen en die in Hem en Zijn Evangelie geloven.

Dit bevestigt Hij op een andere plaats, wanneer Hij zegt: „Want waar er twee of drie in Mijn Naam vergaderd zijn, daar ben Ik te midden van hen” (Matth. 18 : 20).

Hij zal ons nooit in de steek laten, maar het is duidelijk, dat dit ons niet de onfeilbaarheid geeft.

En het is zeker, dat de deuren van de hel, de kerk niet kunnen vernietigen. Zolang er mensen zijn, zal er iemand zijn, die Hem bemint en die Zijn geboden in acht neemt, en daar zal de door Hem gestichte kerk zijn. Dit is de waarheid; die waarheid is zeer troostrijk, maar zij geeft aan niemand het bewijs dat hij onfeilbaar is.

De roomsen zeggen, dat, als de kerk in leerstellige dwaling' zou kunnen vervallen, zij door de machten van de hel overwonnen zou zijn. Dan zou de duivel, die de vader van de dwaling en van de leugen is, over haar getriomfeerd hebben.

Als de kerk dwaalde in de leer, dan zou dit dwalen zijn in het voornaamste. Dan zou zij dus de belofte van Jezus Christus niet vervullen. Opdat zij de Goddelijke belofte kan vervullen en opdat de poorten van de hel niet over haar zullen kunnen zegevieren, is het nodig, dat er in haar leerstellige verzekeringen geen enkele dwaling kan voorkomen.

Onder de twaalf apostelen, die door Christus gekozen waren, was één een verrader, en begingen de overigen legio fouten, terwijl zij in ontelbare dwalingen vervielen. Jezus Christus moest hen voortdurend vermanen.

En na de Hemelvaart van de Heere moesten de apostelen altijd vechten tegen de leerstellige dwalingen en tegen de afwijkingen, die onder hun volgelingen oprezen. Neen, Jezus Christus gaf geen enkele aanwijzing van onfeilbaarheid; het staat ten minste niet vast, dat Hij het aan iemand gaf behalve aan het college der apostelen, wanneer deze spraken of schreven, bezielde door de Heilige Geest.

En laten we goed opmerken, dat de onfeilbaarheid der apostelen voldoende is, opdat hij, die de Waarheid wil vinden, haar met zekerheid kan vinden.

Wetend, dat de Waarheid in Christus is en in hetgeen de apostelen zeiden en

deden na de komst van de Heilige Geest, is het niet nodig aan iemand onfeilbaarheid te geven. Het is voldoende hem, die de Waarheid wil leren kennen, op de Heilige Schrift te wijzen en tot hem te zeggen: „Hier is zij; lees en breng in praktijk wat u hier geleerd wordt. Wie dit doet, zal leven. Wie zich hiervan afwendt, zal geen gelukkig leven hebben”.

En het is duidelijk, dat men niet onfeilbaar behoeft te zijn om dit te kunnen zeggen.

En aangezien er altijd wel iemand zal zijn, die dit zegt en dit in praktijk brengt, kon Jezus Christus naar waarheid zeggen, dat „de poorten der hel niet over de kerk zouden zegevieren”. Dat wil zeggen: dat ze haar nooit zouden kunnen vernietigen.

Er is een andere waarheid in het Evangelie, die in nauw verband staat met hetgeen wij zo juist hebben gezegd.

Jezus Christus heeft aan de apostelen beloofd, dat, op de dag des oordeels zij, of wel Petrus en de anderen apostelen, op twaalf tronen zullen zitten en met Hem zullen oordelen over de twaalf stammen, waarbij zij dan deel uitmaken van de rechtbank.

Laten we hier opnieuw opmerken, dat Jezus Christus dit grote voorrecht uitsluitend tot Zijn twaalf apostelen beperkte. Hij spreekt niet van tronen voor de opvolgers van de heilige Petrus door de eeuwen heen. Alle anderen, of wel zij die niet tot de twaalf behoren: Alle pausen, kardinalen, bisschoppen, priesters en leken, zij allen zullen beneden staan, dat wil zeggen voor de twaalf, die met Jezus Christus als Hoofd hen zullen oordelen.

Met als een vanzelfsprekend gevolg: Petrus en de andere apostelen zijn door een afgrond van de pausen en bisschoppen, die hen opvolgden, gescheiden.

Dit bewijst nog eens te meer, dat de voorrechten, die Christus aan Zijn apostelen verleende, persoonlijk waren, onoverdraagbaar; aan hen verleend, omdat zij Zijn metgezellen geweest waren, leden van het apostolische college en stichters van de kerk van Jezus Christus, samen met Hem. Wanneer wij één en ander nog eens samenvatten, dan kunnen we het volgende zeggen:

Om de pauselijke onfeilbaarheid te bewijzen, zou men moeten aantonen:

1. Dat Jezus Christus de sleutels `aan de kerk gaf, dat wil zeggen aan Petrus en aan zijn opvolgers.
2. Dat Petrus, die de enige was, die voor zich zelf kon binden en ontbinden, al zijn rechten aan zijn opvolgers, bijv. aan de bisschoppen van Rome heeft overgedaan.

Daar men noch punt 1, noch punt 2 kan aantonen, kan niemand ter wereld zich de gave der onfeilbaarheid aanmatigen.

Hoofdstuk 2

DE NOODZAKELIJKHEID VAN EEN ZICHTBARE KERK (met onfeilbaar gezag)

De roomse kerk heeft nog een ander argument om aan te tonen dat de paus en de kerk onfeilbaar zijn.

Er is een gezag nodig om de Heilige Schrift en de leerstellige schat van Jezus Christus te bewaren, zegt zij. De Heilige Schrift en de leringen van Jezus Christus kunnen niet zomaar ongestraft in handen van iedereen over gelaten worden, om ze te verminken of ze te wijzigen naar de luim van de enkeling.

Dit geven de protestanten ook wel toe.

Maar deze noodzakelijkheid of gepastheid zoals wij die liever zouden willen noemen, bewijst helemaal niet het bestaan van een onfeilbaar gezag. Vanzelfsprekend is een betrouwbaar gezag om de mensen op godsdienstig gebied juist voor te lichten zeer gewenst, maar zulk een gezag heeft nooit bestaan.

De Israëlieten zouden er wèl bij gevaren zijn, als ze zulk een onfeilbaar gezag, dat de Heilige Schrift uitlegde, gehad hadden. Wanneer de joden die gehad hadden, dan zou de kerkelijke rechtbank Jezus Christus nooit ter dood veroordeeld hebben wegens godslastering en bedrog.

Als God zoveel eeuwen lang de meest vitale kwesties van de mens aan het gevaar van eindeloze discussies heeft blootgesteld, waarom kan Hij dan nu niet doorgaan met hetzelfde te doen?

Het enige logische gevolg van de hierboven aangeduide redenering zou kunnen zijn, dat er een gezag moet zijn, laten we het kerk, synagoge, conventie of comité noemen, dat waakt over de christelijk leer, zoals het met alle wetenschappen en alle andere menselijke zaken gebeurt.

Bijvoorbeeld, niemand kan Homerus of Virgilius, of ook maar één enkele der andere klassieke schrijvers verminken. Er bestaan voldoende kritische geschriften, en gezaghebbende specialisten, die het voor de oorspronkelijke tekst opnemen.

Zij zijn niet onfeilbaar; iedereen weet, dat zij het niet zijn, maar ze worden geloofd.

Ik zie niet in waarom het op godsdienstig gebied niet evenzo kan zijn.,

Een pauselijke of kerkelijke onfeilbaarheid bestaat helemaal niet en is ook niet nodig.

Om één of meerdere boeken te bewaren, is het helemaal niet nodig onfeilbaar te zijn. De Joden bewaarden ook de heilige boeken vele eeuwen lang en zij waren zeker niet onfeilbaar.

De roomse dwaling bestaat hierin, dat zij geloven, dat de kerk de mensen nieuwe leringen heeft te geven en dat de kerk hun de weg van hun eeuwig heil moet wijzen.

Hierin steekt hun voornaamste dwaling. Als dat zo was, dan zou zij zeker, evenals de apostelen en de evangelisten de onfeilbaarheid nodig hebben.

Maar de taak van de kerk bestaat daar niet in.

De taak van de kerk is, de mensen te leren, dat de Weg, de Waarheid en het Leven bestaat in het opvolgen van het Woord. Gods, zoals dit uitgedrukt is in de Heilige Schrift in het algemeen en in het Nieuwe Testament in het bijzonder.

Wat Petrus en de andere apostelen verzekerd hebben, dat is de waarheid. Wat zij veroordeeld hebben, is onbetwistbaar een dwaling. Maar na hen moet ieder, die de Waarheid wil leren kennen, zijn toevlucht nemen tot de leringen, zoals zij die geschreven hebben en aan ons hebben nagelaten. Dat is de steen, die door Jezus Christus gelegd is. Zijn onfeilbaarheid is voor ons voldoende.

Maar de roomse kerk wil naar haar grillen de leer van Jezus en de apostelen wijzigen. Zij wil, dat het heil der mensen van haar afhangt. Daarin dwaalt de kerk. Het heil der mensen hangt alléén af van Jezus Christus, van onze Goddelijke Verlosser.

Hij is de Weg. Nooit heeft Hij gezegd, dat de kerk de weg was. „Ik ben de Weg”.

De roomse kerk daarentegen wil zelf de weg zijn, en de absolute en enige eigenares van de Waarheid, om die naar haar luimen te wijzigen. Om dit te bereiken heeft zij de clerus in de plaats van Jezus Christus gesteld en de kerk in de plaats van het Woord Gods.

Hoofdstuk 3

DE EENHEID VAN DE KERK

Om te bewijzen dat zij de ware kerk is, wijst de roomse kerk op vier punten, waarin de ware kerk zich van de valse kerken onderscheidt. De ware kerk moet zijn: Eén, heilig, katholiek en apostolisch

Het meest kenmerkende punt van de ware kerk is de eenheid.

De roomsen zeggen, dat haar kerk de enige is, die de vier kenmerken vertoont, in het bijzonder dat van de eenheid: Er is één enkele kudde en één enkele herder.

Alle andere kerken hebben veel kudden en veel herders, en bijgevolg is de roomse kerk de enige ware kerk.

Hierop antwoorden wij: Als men oprecht en zonder vooroordeel het Christendom beschouwt, dan is er nooit zulke eenheid geweest. De heilige Paulus beklaagde er zich al over dat sommigen zeiden: „ik ben van Paulus”, „ik ben van Apollos”, „ik ben van Cefas”. „Is Christus soms gedeeld?” zei de heilige Paulus.

Reeds vanaf de eerste eeuwen zijn er schisma's geweest en ontwikkelden zich wat zij ketterijen noemden. Laten we opmerken, dat die ketterijen niet buiten de kerk waren. Zij ontstonden in de kerk, en leden van dezelfde, kerk van Christus verdedigden die.

De kerk van Jezus Christus is nog nooit één enkele kudde en één enkele herder geweest in die eenheid, die Jezus Christus wenste, namelijk verenigd door een band, overeenkomstig de band die er tussen de Vader en de Zoon bestond.

Men zegt: „Tegenwoordig is er maar één kerk, die één enkele herder en één enkele kudde heeft, namelijk „de roomse kerk”.

Maar dat is een grote onwaarheid! Alle kerken kunnen op dezelfde manier zeggen dat ze één zijn, net als de roomse kerk, en dat ze één enkele Herder hebben.

Ook in het protestantisme, dat het meest verdeeld schijnt, is iedere kerk één. Eén is de Lutherse, één de Calvinistische, één de Anglicaanse, één de Methodistenkerk.

De roomsen werpen tegen: „Maar allen behoren tot het protestantisme, en daarom zeggen wij, dat het verdeeld is”.

Men kan dat zeggen, maar dan moet men niet vergeten, dat al deze kerken, samen tot het Christendom of Christus' kerk behoren, die, voor hen, die geen christenen zijn, verdeeld is als geen enkele andere godsdienst. Zij, die het protestantisme verwijten, dat het verdeeld is, moeten bedenken, dat men met meer reden het Christendom dezelfde beschuldiging naar het hoofd kan slingeren, want dat is de meest verdeelde godsdienst. Een Boeddhist of een Mohammedaan zou kunnen zeggen, wijzend op de Christenen: Zijn jullie het onderling niet eens? Dan hebben jullie de waarheid niet.

Zo ziet men, dat dit argument, dat op de lippen van Bossuet zo beroemd geworden is, een wapen is met twee kanten en dat het in geen enkel opzicht bezwarend is voor het protestantisme.

Hoe zullen wij dan weten welke onder zovele godsdiensten de ware is? Niet door het punt van de eenheid, want die hebben ze allemaal, maar door het aantal en de hoedanigheid der christelijke kentekenen, die ze bevat.

De godsdienst, die leeft uit een leer, welke het dichtst staat bij die, welke neergelegd is in het Heilig Evangelie van Christus, zal de ware zijn. Niet omdat ze één is, maar omdat zij één met Christus is.

HOOFDSTUK 4

DE TRADITIE

De roomse kerk zegt, dat wij ons geloof niet alleen op de Heilige Schrift moeten grondvesten, maar ook op de traditie.

Het is natuurlijk, dat de roomse kerk de traditie niet kan laten varen om haar dogma's te grondvesten. Als de roomse kerk van de traditie afzag, dan zou zij veel van haar leringen niet kunnen rechtvaardigen. Op de argumenten over de geldigheid der traditie om ons geloof te bewijzen, antwoorden wij:

1. De dingen die de traditie ons voorstelt en die al in de Bijbel staan, erkennen wij door de Bijbel. Het argument van de traditie hebben wij daarvoor niet nodig.
2. De waarheden, die niet in de Bijbel warden geleerd, maar die de traditie voorstelt en die de kerk oplegt als een geloofsstuk, nemen wij aan, als ze niet in strijd zijn met de inhoud van de Bijbel.

Van de apostelen en de evangelisten staat het voor ons vast, dat zij onfeilbaar waren in hun leringen en in hun geschriften, en verder, dat al hetgeen zij gedaan, gezegd en geschreven hebben onder leiding van de Heilige

Geest, van de Heere was. Wij nemen ze dus niet aan uit hoofde van de traditie, maar omdat zij in Gods Woord gegrondvest zijn. Het is duidelijk, dat, aangezien de doctoren en de kerkvaders geen van allen onfeilbaar waren, zij het gezamenlijk evenmin zijn, omdat Jezus Christus hun dit buitengewone voorrecht nu eenmaal niet verleend heeft. Zij kunnen iets dus wel min of meer aannemelijk maken, maar zij zijn niet onfeilbaar.

3. Bij de waarheden, die in de Bijbel staan, maar waaraan de traditie een betekenis geeft die afwijkt van de Heilige Schrift, zeggen wij: „Als wij Jezus Christus en de apostelen niet kunnen vertrouwen, dan kunnen wij nog veel minder de roomse kerk vertrouwen”.

Er bestaat geen enkele reden waarom door de traditie overgeleverde leringen voor ons geloofskracht zouden hebben, zoals de roomse kerk dat wil. De roomsen houden vol, dat in het begin het geloof door prediking verbreid werd, dat wil zeggen mondeling en niet door geschriften. Ze zeggen, dat de apostelen nooit gezegd hebben: „Leest de Bijbel, als ge geloof wilt hebben of verlost worden”. Maar dat is weer een andere grote onwaarheid, die de roomse kerk verbreidt.

In het begin heeft Jezus Christus niets geschreven, want Hij wilde de apostelen en discipelen opleiden, die dan daarna moesten preken en opschrijven wat Hij hun had onderwezen. De apostelen konden evenmin tegen de mensen zeggen, dat zij de leer van Jezus Christus moesten lezen, want er bestond geen boekdrukkunst en de leringen van Jezus Christus konden niet gedrukt en in grote aantallen verbreid worden. Men kon slechts heel weinig exemplaren schrijven en de mensen, die ze konden aanschaffen, waren weinig talrijk.

Maar, al was het er zo mee gesteld, is het onwaar, dat de apostelen als enig middel om het geloof van Jezus Christus te verbreiden, de prediking hadden, want de apostelen, en de heilige Paulus in het bijzonder, zonden altijd wanneer zij maar konden, en in gevallen waarin het voor hen niet doenlijk was om persoonlijk te gaan, een brief, opdat de gelovigen die op hun samenkomsten zouden lezen.

Bovendien hebben zij de Heilige Evangeliën en de Handelingen der apostelen geschreven. Het is toch vanzelfsprekend, dat zij die geschreven hebben opdat de mensen die zouden lezen en zodoende in Jezus Christus zouden geloven. En als Jezus Christus hun de onfeilbaarheid geeft op leerstellig gebied, dan is dat niet alleen met betrekking tot hetgeen zij mondeling gezegd hebben, maar dan slaat dat eveneens op hetgeen zij geschreven hebben. Niettegenstaande de apostelen gestorven zijn en niet meer zichtbaar onder ons vertoeven, kan daar ieder, die wil, de ware leer van Jezus Christus leren kennen, zulks omdat wij weten, dat er een leer bestaat, die geschreven is door enige mensen, die van Jezus Christus de macht gekregen hebben om te onderwijzen, wat Hij op een onfeilbare wijze onderwezen heeft. Het is zeker dat niet alles wat Jezus Christus en Zijn apostelen gezegd hebben, in het Nieuwe Testament is opgeschreven. Er waren veel dingen die zij niet konden of niet wilden opschrijven.

Er zijn nog vele andere dingen die Jezus gedaan heeft, welke, zo zij één voor één beschreven werden, ik acht, dat de wereld al de boeken, die geschreven zouden kunnen worden, niet zou kunnen bevatten (Joh. 21 : 25).

Uit deze tekst leidt de roomse kerk de noodzakelijkheid af van de traditie aan

te nemen, die de geloofsleer moet vastleggen.

Wij antwoorden echter, dat het onaanvaardbaar is, dat de apostelen, en nog veel minder Jezus Christus Zelf, bij een bepaalde gelegenheid een leer zouden gepredikt hebben, die in tegenstelling zou zijn met wat zij tevoren gepredikt hadden. Wij weigeren te geloven dat zij het bijkomstige en toevallige zouden opgeschreven hebben, en weggelaten zouden hebben wat voor het eeuwige leven juist het voornaamste is.

Daarom zijn wij er zeker van dat, hoewel wij toegeven, dat niet alles opgeschreven is, wij in de Heilige Schrift de volledige waarheid van Jezus Christus bezitten en dat wij alles weten wat voor het eeuwige leven noodzakelijk is.

Wij herhalen, dat de taak van de kerk geen andere kan zijn, dan deze schat van leerstellingen te bewaren, en niet te staan, dat iemand die wijzigt of vervalst.

Maar nooit zal men kunnen bewijzen, dat zij gezaghebbend is om er geloofswaarheden aan toe te voegen of bestaande geloofswaarheden te wijzigen.

Hoofdstuk 5

MARIA, ONZE MOEDER

Na hetgeen ik hiervoor gezegd heb, zal hetgeen ik nu laat volgen U wellicht ten zeerste verwonderen.

Wij moeten de maagd Maria, de moeder van Jezus, met alle genegenheid van ons hart beminnen en vereren. Wie God bemint, moet ook hetgeen van God is, beminnen. Hierop is gebaseerd de verplichting om zijn naaste lief te hebben.

Wie Jezus Christus liefheeft, heeft ook lief al hetgeen van Jezus Christus is.

Wanneer men iemand liefheeft, dan heeft men ook lief al hetgeen van die persoon is, bijvoorbeeld zijn familie en zijn vrienden.

Hieruit ontstaat de verplichting om Maria, de moeder van Jezus lief te hebben.

Want, wie stond Jezus nader dan Zijn moeder? Zij verzorgde Hem met zoveel liefde, zij diende Hem, zij had Hem haar hele leven lang lief, en zij vervulde zozeer de geboden van Jezus, dat wij, die Jezus Christus liefhebben, niet anders kunnen doen dan ook haar innig liefhebben en haar danken voor al hetgeen zij voor onze geliefde en goede Jezus gedaan heeft.

Maar alles heeft zijn grenzen. Wij moeten de maagd niet meer liefhebben dan Jezus, noch haar boven Hem stellen en nog minder haar als middel-punt maken voor ons christelijk leven.

De plaats, die Jezus Christus toekomt, kan niemand anders innemen, zo-lang Hij die niet afstaat. Als Hij ons dit tijdens Zijn leven zou hebben aangeduid, dan zouden wij dat nu naar Zijn Goddelijke wil moeten doen. Maar Jezus heeft er ons nooit op gewezen, en Zijn apostelen evenmin, dat alle genade tot de mensen kwam door middel van Maria.

De universele tussenkomst van Maria is iets dat later door Roomse schrijvers

is vastgesteld, zonder dat het op de Heilige Schrift gegrondvest is. Integendeel, in het Nieuwe Testament vinden wij juist het tegenover-gestelde van deze roomse dwaling inzake de maagd Maria.

Het is zeker, dat zij door de engel Gabriël „de gezegende onder alle vrouwen” genoemd is; als zodanig erkennen en prijzen alle protestantse christenen haar dan ook.

Ik moet zeggen, dat ik, zoals bijna alle roomsen een onjuiste opvatting had van de waardering, die de protestantse christenen voor de gezegende maagd Maria hebben.

Toen ik met hen in aanraking kwam, heb ik mijn vergissing ingezien. Niemand heeft meer van harte de moeder van onze Verlosser lief dan zij, die protestant genoemd worden. Maar overeenkomstig de leringen van het Evangelie, verheerlijken zij haar niet boven de Heere Jezus Christus Zelf. In de Heilige Schrift treffen wij nergens aan, dat zij de universele bemiddelaarster, de koningin der engelen en de toekenster van alle Goddelijke genade en gunsten zou zijn.

Wanneer Maria op zoek gaat naar Jezus, en men Hem haar komst meldt, met de woorden: „Hier zijn Uw moeder en Uw broeders, die U zoeken”, dan verbaast het antwoord van de Heiland iedere roomse, die gewend is, om in de termen van zijn kerk te denken aan de „koningin der hemelen”. „Wie is Mijn moeder en Mijn broeders?” En 'n blik werpend naar degenen die om Hem heen gezeten waren, zei Jezus: „Hier zijn Mijn moeder en Mijn broeders. Wie Gods wil zal doen, die is Mijn broeder, Mijn zuster en Mijn .moeder” (Markus 3 : 33-35).

Op dezelfde manier antwoordt Jezus wanneer een vrouw, luisterend naar de prediking van de Heere, geestdriftig wordt en een uitroep van verheerlijking slaakt voor de maagd Maria met de woorden: „Welzalig de schoot, die U gedragen heeft en de borsten, die U gezoogd hebben”. In plaats van geprezen te worden door de Heere, vooruitlopend op de verheerlijking, die Maria naar de roomse leer zou ontvangen, en in plaats van de devotie voor Zijn moeder aan te bevelen, zoals iedere willekeurige priester in onze dagen het gedaan zou hebben, zegt Jezus: „Welgelukzalig zijn zij, die het Woord Gods horen en het bewaren” (Luc. 11 : 27, 28). Jezus Christus ontkent niet, dat de gezegende maagd Maria gelukzalig is. Maar, terwijl Hij in beide gevallen de aandacht van de persoon van de maagd aftrekt, verheerlijkt Hij het geloof in en de gehoorzaamheid aan het Woord Gods.

Dat wil zeggen: In plaats van als een roomse te handelen, gedraagt de Heere Jezus Zich precies zó, als iedere willekeurige protestant uit onze dagen het zou doen. Is dat waar of niet?

Daarentegen zien wij in het roomsdom, dat de Mariaverering de vroomheid van het volk bijna geheel in beslag genomen heeft en dat de heiligdommen, de kapellen en de plaatsen bestemd tot de aanbidding van Maria, veel talrijker zijn dan die voor Jezus.

Dat is eenvoudigweg een omzetting van waarden.

Als antwoord op deze bewijsvoering zegt de roomse kerk: „Maria is onze moeder”. Wanneer wij dit roomse geloof wat nader beschouwen, dan zullen we zien, dat het alleen gegrond is op de woorden van Jezus aan het kruis: „Ziehier uw moeder” (Joh. 19 : 17). De heilige Johannes is de enige, die dit meldt.

Bij het verklaren van deze woorden van Jezus, hebben de roomse schrijvers aangetekend, dat Jezus bedoelde aan alle mensen, aanwezig, afwezig en toekomstig, Maria als moeder aan te wijzen, zodat Hij aan Maria alle mensen als zonen aanbeval.

Maar, dat is in strijd met het Evangelie, want Jezus Christus heeft de mensen aan Petrus aanbevolen met de woorden: „Weid Mijn lammeren, weid Mijn schapen”. Jezus Christus bezat geen kudden schapen noch lammeren. Hij verwees duidelijk naar de mensen.

Hij beval aan Petrus de zorg aan voor hen, die Christus beschouwt als de schapen van Zijn kudde. Deze mensen waren zonder herder, en zouden anders zonder herder achtergebleven zijn.

„Zorg voor hen, Petrus”, zegt Jezus, „weid hen met goede leringen, n.l. met de leer, die Ik u heb onderwezen”.

En nu vragen wij: „Waarom beveelt Hij ze naderhand Petrus aan, als Hij ze reeds van tevoren al aan Maria had toevertrouwd, en zulks niet eenvoudig als herderin, maar als moeder?” Stelt Hij geen vertrouwen in Zijn moeder? Of is haar bescherming soms niet voldoende?

Dit opvallend, zoals de roomsen het doen, is iets dat geen zin heeft. De werkelijkheid is, dat de Heere Zijn moeder aan de zorgen van Johannes, en de mensen aan de zorgen van Petrus aanbeveelt.

Bovendien, als Jezus Christus wilde, dat zij onze moeder zou zijn, dan zou het Hem niet meer moeite gekost hebben, om zich tot de omstanders richtende te zeggen: „Hier hebt gijlieden uw moeder”, dan om alleen maar tot Johannes te zeggen: „Hier hebt gij uw moeder”, in het enkelvoud sprekende.

Hij zou dan tot Maria gezegd hebben: „Hier hebt gij uw kinderen”. Als er op de Kruisberg niemand anders dan Johannes geweest was, dan zou men wellicht nog iets voor de roomse uitlegging kunnen voelen. Maar Magdalena was er ook, en de andere vrouwen waren er, en de discipelen, en nog velen meer.

Het Evangelie drukt alles volkomen duidelijk uit. Jezus richt Zich alleen tot Johannes, opdat deze de taak van een zoon op zich zal nemen, Maria met de liefde van een zoon zal verzorgen en haar in haar eenzaamheid als een echte zoon troosten zal.

En Maria wijst Hij er op om niet te zeer bedroefd te zijn. Laat zij Johannes, de geliefde discipel van haar Zoon, beschouwen als gesteld in Zijn plaats, als een echte zoon.

Maar het is duidelijk, dat er eens iemand is geweest, die deze tekst poëtisch ging bewerken. Dat viel in de smaak, dat werd populair, de traditie heeft het bewaard en later heeft zich daarop de roomse Marialogie gegrond. Laten we niet vergeten, wat we gezegd hebben bij het behandelen van het roomse Pontificaat en de toekenning van de sleutels aan Petrus: „Jezus weet met grote juistheid te spreken, en Hij weet precies uit te drukken wat Hij wil”.

HOOFDSTUK 6

GODSDIENSTPLICHTEN

Als de roomse kerk de onfeilbare kerk van Jezus Christus was, dan zou ze geen dwaze dingen voorschrijven. Omdat zij dit toch doet, is zij niet de kerk van Christus.

In dit hoofdstuk zullen wij de voornaamste er van opsommen.

A. De eredienst in het Latijn

De roomse kerk zegt dat „de heilige mis, de authentieke weergave is van het Offer aan het kruis; dat in de heilige mis, Jezus Christus onbloedig op de heilige steen van het altaar geofferd wordt, zoals Hij bloedig voor ons allen op Golgotha geofferd werd”.

De roomse kerk zegt, dat de mis, de authentieke weergave van het laatste Avondmaal van de Heere is, waarbij Hij het brood en de wijn, in Zijn lichaam en Zijn bloed veranderde. Dat is dus niet louter een herdenking; neen, het is de meest belangrijke handeling van de gehele roomse eredienst.

Welnu: zelfs, wanneer wij erkennen, dat het in werkelijkheid het Offer van het Kruis en van het Avondmaal zelf was, dan nog zou er een dwaze tegenstrijdigheid aanwezig zijn.

De weergave van het Offer van het kruis kan volgens de roomse kerk namelijk in geen andere taal dan in het Latijn opgedragen worden. Zo'n voornaam ding is het voor de roomsen om dit in het Latijn te doen, dat het beter is om het heilige misoffer helemaal niet te bedienen, dan het in de gewone volkstaal te bedienen.

Dat is de kwestie. Iedereen weet, dat de Heere Jezus nóch aan het Avondmaal, noch later Latijn heeft gesproken.

Het is ook bekend, dat de gelovigen, die aan de godsdienstige handeling deelnemen en voor wie zij gehouden wordt, geen Latijn verstaan. Het is eveneens bekend, dat de mis geassisteerd kan worden door een jongen, die het volk vertegenwoordigt en die geen correct Latijn kan spreken, zodat hij vaak grote onzin zegt, omdat hij niet begrijpt wat hij zegt. Sprekend in zijn moedertaal zou hij het correct doen; dan zou hij het begrijpen, en aandachtiger en vromer kunnen zijn.

Ondanks dit alles geeft de roomse kerk er de voorkeur aan, dat het Heilige Avondmaal en evenzeer het lijden van de Heere weergegeven wordt in een dode en onbegrijpelijke taal, in plaats van in de taal van het land, zoals de Heere Jezus Christus Zelf het gedaan heeft, en waarin ook de apostelen het beschreven hebben.

De roomse kerk offert de inhoud op aan de vorm! Het doel is veranderd in een middel, en het middel is tot doel verheven. En dit alles met een ernstige schade voor de zielen.

Veel priesters begrijpen het brevier slechts met moeite. Zij trekken er ternauwernood enig voordeel uit. Wanneer zij het in hun eigen taal konden bidden, dan zouden zij het begrijpen, dan zouden zij z.g.n. vroom zijn en zouden zij hier en daar een lering opdoen.

Niettegenstaande dit alles begaat de priester, die in de landstaal bidt, volgens het zeggen der roomse kerk, een dodelijke zonde.

Wij vragen nu: Is er iemand, die kan geloven, dat, als men tot God zegt: „Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam”, God naar hem luistert en tevreden is, maar als men tot Hem zegt: „Heb medelijden met mij, Heer, naar Uw grote erbarmen”, dat God dan niet alleen niet naar hem zou luisteren, maar zich integendeel ernstig beledigd zou achten en wel dermate, dat Hij de vermetele priester tot de eeuwige verdoemenis zou veroordelen?

Het doel is hier weer veranderd in middel, en het middel is tot doel verheven, en zulks met zeer zwaar nadeel voor de ziel. Doet dit niet denken aan een farizeese geest?

Wanneer aan de gelovigen een sacrament toegediend wordt, dan begrijpen zij niets van hetgeen er tegen hen gezegd wordt. Er wordt een taal tot hen gesproken, die ze niet verstaan.

De roomse kerk weet dit, maar desondanks geeft zij er de voorkeur aan, dat men het niet begrijpt en de vroomheid verliest, in plaats van dat men het wel zou begrijpen en geestelijk voordeel zou trekken uit de prachtige betekenis van de godsdienstige handelingen en de toediening der Sacramenten.

Aan hen, die de roomse liturgie kennen, verdriet het te zien hoeveel er daardoor voor de gelovigen verloren gaat. De roomsen zouden hun eigen godsdienst zelfs beter verstaan, wanneer zij begrepen wat er tegen hen gezegd werd, wanneer men hen doopt, wanneer bij begrafenissen responsoriën gebeden worden of wanneer men bij de biecht de absolutie geeft, enzovoort.

Opnieuw de middelen tot doel verheven en het doel tot middel verlaagd.

Het is juist, lofwaardig en nuttig, dat de kerk haar eigen, internationale taal heeft, aangezien zij geen grenzen heeft en dat, wanneer de paus of de verenigde kerk morele of dogmatische normen geven, dit in de eigen taal geschiedt, daar zij niet de gave der talen heeft verkregen, die aan de apostelen was toegekend..

Maar wat doet de roomse kerk in de gevallen, waarbij het haar interesseert, dat het gelovige volk de normen, die zij voorstelt in acht neemt? De Encycliek, of de Apostolische Constitutie of de Bul wordt wel aan iedereen in het Latijn gezonden, maar daarna wordt er voor gezorgd, dat die in ieder land in de taal van dat land vertaald wordt, opdat iedereen het begrijpt.

Wij vragen daarom: Interesseert het de roomse kerk dan niet, dat de gelovigen zoveel mogelijk profiteren van de godsdienstige handelingen, die in de tempel volbracht worden en van de toediening der Sacramenten? Het interesseert de roomse kerk niet, maar het interesseerde de apostelen, de onfeilbare meesters van de Evangelische Waarheid in hoge mate. Laten wij maar eens naar de heilige Paulus luisteren in zijn eerste brief aan de Corinthiërs:

„Hoe zal men zelfs bij de onbezielde dingen, die een geluid geven, hetzij een fluit of een citer, als zij geen verschil in toon doen horen, te weten komen, wat er op de fluit of op de citer gespeeld wordt? En indien een trompet een onzeker geluid zou geven, wie zou zich dan tot de strijd toebereiden? Zo is het ook met u gesteld wat de taal betreft. Als ge geen verstaanbare taal spreekt, hoe zal men dan begrijpen, wat er gesproken wordt? Dan zoudt ge zijn als iemand, die in de lucht spreekt.

Als ik derhalve de betekenis van een klank niet zou kennen, zal ik voor degene die tot mij spreekt, onverstaanbaar zijn en hij die tot mij spreekt, zal

voor mij onverstaaenbaar zijn. Daarom moet ook gij, omdat gij naar de geestelijke gaven streeft, trachten uit te munten tot stichting van de kerk.

Ik dank God, dat ik meer talen spreek dan gij allen; maar ik wil in de gemeente liever vijf woorden spreken met mijn verstand, opdat ik ook anderen onderwijze, dan tien duizend woorden in een onbekende taal" (1 Cor. 14 : 7-21).

Op dit alles antwoorden roomsen: „De kerk staat toe dat alles vertaald wordt”. Dat zijn maar vage uitvluchten en het is wel treurig, dat in een zaak van zo'n verreichende betekenis met dergelijke woorden en met spitsvondigheden gespeeld wordt en dat nog wel in zaken, die voor de ware dienst van de volkeren zulke tragische consequenties hebben. Het is inderdaad waar, dat het geoorloofd is om alles te vertalen. Maar dat is niet hetgeen wij nodig hebben. Wat wij nodig hebben, is, dat op het ogenblik van de bediening en van de toediening en bij het gebed uit het priesterlijk brevier, dit gedaan wordt in de taal, die zowel voor hem, die het doet, als voor degene, die er naar luistert, begrijpelijk is.

Laten we ons eens voorstellen, wat het voor de gelovigen betekent die op 't ogenblik van de bediening der mis de vertaling moeten zoeken van alles, wat de priester in een andere taal bezig is te zeggen; die hem moeten blijven volgen, ook al gaat de priester vlugger dan zij kunnen lezen, ook al is er slecht licht, zoals dat in de meeste roomse kerken het geval is, en ook al heeft de persoon, die de liturgische handeling bijwoont, ver-moeide ogen of een moe hoofd, of dat hij niet erg bedreven is in het lezen. Bovendien ligt het bezit van de vertaling van de gehele roomse liturgie niet altijd binnen het bereik van iedere beurs, vooral als het gezin talrijk is, omdat de misboeken en andere liturgische boeken nog al duur zijn. Is dit niet te veel moeilijkheden scheppen voor een ding, dat volgens de roomse kerk voor het heil verplicht is?

Laten we opmerken, dat Jezus Christus altijd de taal gebruikte van hen, die naar Hem luisterden. Aan de apostelen gaf Hij de gave der talen, opdat iedere toehoorder in zijn eigen taal naar hen kon luisteren.

Hoe heel anders trad Jezus Christus op dan zij, die zeggen Zijn kerk te zijn!

Onmiddellijk na de maaltijd gaf Jezus Christus het heilige sacrament van het Avondmaal aan de apostelen, en daarom moet een roomse, wanneer hij wil communiceren, vanaf twaalf uur middernacht vasten.

Als iemand om gezondheidsredenen een tabletje neemt, of uit achteloosheid een beetje water drinkt, dan is hij niet meer waardig om het lichaam van de Heere te ontvangen.

Daarentegen kan hij, die gemopperd heeft, of die ongeduldig is geweest, of die vijfhonderd pesetas gestolen heeft, gerust communiceren, omdat de roomse kerk zegt, dat dat niet meer dan een vergeeflijke zonde is. Zodat volgens de roomse kerk iemand, die met voorbedachte rade een vergeeflijke zonde doet, waardiger is om de Heere te ontvangen, dan iemand die onbewust iets gedaan heeft, dat eigenlijk niet de moeite waard is er over te spreken.

Is er iemand, die geloven kan, dat daar, waar een beetje water of een onbetekenend tabletje is binnengegaan, Jezus Christus niet meer binnen kan komen?

Heeft Hij Zelf niet gezegd: „Dat wat uit uw hart komt, is hetgeen bevekt, en niet hetgeen door de mond naar binnen gaat?”

B. De Eucharistische Vasten

Men zegt, dat wanneer men aan Rome verlof vraagt, in geval van noodzaak, altijd vrijstelling van de vasten verleend wordt.

Opnieuw een woord, waaraan de zin ontbreekt en een schijnheilige uitvlucht!

Hoe, vragen we ons af, kan de hartlijder, die voelt, dat zijn hart van streek is en die weet, dat het tot rust zal komen als hij iets kalmerende inneemt, of hoe kan iemand, die de dag tevoren hard gewerkt heeft, of 's avonds weinig gegeten heeft, of iemand die zich flauw voelt en weet, dat met een paar biscuitjes hij het uit zal kunnen houden tot het uur van de communie, zijn toevlucht tot Rome nemen, als het verzoek om de toestemming heen en terug naar Rome, op zijn minst veertien dagen vergt? Bovendien vragen wij: Waarom heeft iemand toestemming nodig om Jezus Christus te volgen? Heeft Hij niet gezegd: „Ik ben de weg?”

Wij zijn dus allen geroepen om tot Hem te gaan en niemand mag ons dit beletten. Uitdrukkelijk zegt het Evangelie: „En terwijl zij bezig waren te eten, nam Jezus het brood en het zegenend, verdeelde Hij het en zei Hij tot hen: „Neemt het, dit is Mijn lichaam” (Marc. 14 : 22).

Als er voor Hem geen enkel bezwaar bestond dat dit Brood zich mengde met de andere gerechten van het Paasmaal, waarom moet de roomse kerk dan wel bezwaren maken? Kan deze angsvalliger of wijzer zijn dan onze Heer Zelf?

C. De Biecht

Bij het verlaten van de roomse kerk komt de vraag bij iemand op: „Wie zal mij mijn zonden vergeven buiten de kerk?”

De roomse kerk beweert dat de biecht tegenover een geestelijke noodzakelijk is om vergeving van zonden te verkrijgen.

De gehele grond van dit roomse dogma staat in de tekst van de heilige Johannes: „Aan wie gij de zonde zult vergeven, zullen ze vergeven worden; aan wie gij ze zult toerekenen, zullen zij toegerekend worden” (Joh; 20 : 23).

In dit geval, net zoals in het geval van de sleutels, past het te vragen: „Tot wie heeft Jezus Christus dit gezegd?”

In het geval van de sleutels, was het tegen één enkele apostel, de heilige Petrus; en de roomse kerk strekt dit zonder enige reden of grond tot velen uit.

In dit geval wordt de belofte aan velen gedaan, die zich met de apostelen hebben verenigd. De evangelist Sint Lucas zegt ons, dat de discipelen van Emmaüs de elven en hun metgezellen verenigd aantreffen (Lucas 24 : 33).

En de heilige Johannes zegt woordelijk, wanneer hij dit feit vertelt: „Terwijl uit vrees voor de Joden de deuren van het huis, waar de discipelen (laten wij opmerken, dat hij niet zegt „de apostelen of de elven”) waren, gesloten waren, kwam Jezus en vertoonde Zich te midden van hen en zei tot hen: „Vrede zij met ulieden” (Joh. 20 : 19-22).

Nadat Hij dit gezegd had, blies Hij over hen (laten we opmerken, dat Hij geen onderscheid maakt tussen de verschillende personen, die aanwezig waren) en zei Hij tot hen: „Ontvangt de Heilige Geest. Aan wie gij de zonden zult vergeven, zullen ze vergeven worden; aan wie gij ze toerekent, aan diegenen zullen ze toegerekend worden” (Joh. 20 : 22-23).

Daarom was dit geen uitsluitend voorrecht, dat aan het apostolische college

toegekend was, opdat deze het aan hun opvolgers zouden overdragen.

„Maar hoe is het mogelijk”, zullen de roomsen zeggen, „dat Jezus Christus aan alle discipelen, zelfs aan hen, die geen apostelen waren, de priesterlijke macht heeft geschonken om de zonden te vergeven?”

Een dergelijk recht, dat in een dergelijke vorm wordt toegekend, is ook niet te begrijpen in de zin zoals de roomse kerk het uitlegt. Maar dat is ook niet de uitlegging, die de apostelen en discipelen zelf aan dergelijke woorden van de Heere hebben gegeven.

Inderdaad: Wij bezitten genoeg apostolische brieven van de apostelen, en wat zegt deze heilige en onfeilbare literatuur ons over de vergeving der zonden? Leert deze ons, dat de apostelen of de discipelen van de Heere of andere dienaren, door hen gemachtigd, sacramentele biechten aanhoorden en naar de roomse stijl absolutie gaven? In geen enkel gedeelte van het Nieuwe Testament wordt het aanbevolen om de zonden aan een apostel, presbyter of bisschop te belijden en evenmin hebben wij daar enig voorbeeld van in de Handelingen der Apostelen.

Integendeel, tot een zondaar, zoals Simon de tovenaer, hebben zij gezegd: „Bekeer u dan van deze boosheid en bid God of deze overlegging uws harten u misschien vergeven woede” (Hand. 8 : 22-23). Zij bevelen hem helemaal niet aan om een goede biecht te doen. Zou de heilige Petrus zijn eigen bevoegdheid om te vergeven vergeten zijn?

En de heilige Johannes zegt: „Mijn kinderen, dit schrijf ik u, opdat gij niet zondigt. Maar zo iemand zondigde, hebben wij een voorspraak bij de Vader, Jezus Christus, die rechtvaardig is. En Hij is de verzoening voor onze zonden” (1 Joh. 2 1).

Hij zegt niet: Als iemand zondigt, laat hij dan niet wanhopen. Laat hij tot ons komen om te biechten, want wij hebben van de Heere de bevoegd. beid ontvangen om uw zonden te vergeven.

Neen, dit zegt geen één van de apostelen.

Het ontbreken van toespelingen op de biecht tegenover zondaren, heel het Nieuwe Testament door, leert ons de enige juiste uitlegging die men aan de woorden van Jezus kan geven.

Als de apostelen hadden begrepen, dat alleen de zonden die zij zouden vergeven, werkelijk vergeven zouden zijn, dan zouden zij aanhoudend de noodzakelijkheid van de biecht gepreekt hebben, zoals de roomse priesters dit doen, namelijk om de zonden tegenover één der apostelen, of tegenover één dergenen, die zij daartoe zouden machtigen, te gaan belijden. Nu dit niet 't geval is, wil dit zeggen, dat zij de woorden van Jezus niet hebben opgevat, zoals de roomse kerk dit doet. Want zelfs toegevend, dat de woorden van Jezus in dit geval uitdrukten wat zij letterlijk zeiden, dan hebben de apostelen en de discipelen van de Heere hun macht nooit uitgeoefend. Konden de apostelen alle gelovigen met hun zonden laten zitten zonder hen te vergeven, terwijl zij ze alle konden uitwissen?

Het is niet te geloven, dat de Heere het heil der mensen zou verbinden aan het feit dat andere mensen hun zonden al dan niet zouden vergeven; de apostelen hebben het dan ook nooit zo opgevat. Wat voor zin moet er dan aan deze woorden gegeven worden?

Ik moet er hier aan herinneren, dat dit boekje geen boek is over theologie, noch een handboek over apologetiek zoals ik in de inleiding reeds aan-

kondigde.

Daarom is dit de plaats niet om volledige uitleggingen van de evangelische tekst te geven; het dient alléén om aan te geven waarom het roomse geloof voor mij afgedaan heeft.

Ik zal daarom volstaan met te zeggen, dat er maar één enkele uitlegging mogelijk is, n.l. die, welke de apostelen en discipelen zelf er aan gegeven hebben en die daarom de enige is, die wij er aan moeten geven. De apostelen zijn uitgekozen om de blijde boodschap van het Evangelie over de wereld te verbreiden. Jezus zegt tot hen: „Gaat heen en predikt het Evangelie aan de gehele wereld. Hij, die zal geloven en gedoopt zal worden, zal behouden worden; maar hij, die niet geloven wil, zal verdoemd worden'.

Om behouden te worden is het nodig dat iemands zonden vergeven zijn. En veroordeeld te worden, houdt in, dat iemands zonden niet vergeven zijn.

Vergeven zullen zijn de zonden van hen, die zullen geloven, dat wil zeggen door het geloof en door het berouw bij het horen van het door de apostelen gepreekte Woord Gods.

Veroordeeld zullen worden, dat wil zeggen, hun zonden zullen hun niet vergeven worden, zij, die bij het horen van het door de apostelen gepredikte Woord Gods, niet geloven en geen berouw hebben.

Aangezien zij, de apostelen, dus het middel zijn, waardoor de mensen het geloof krijgen en daarmee het heil en de vergeving van zonden, kan de Heere naar waarheid tot hen zeggen: „De zonden, die door uw prediking vergeven zijn, zullen vergeven blijven en de zonden, die door uw prediking niet vergeven zijn, zullen zonder vergeving blijven”.

Alleen het geloof in Jezus Christus kan de zonden vergeven. Een ander middel tot vergiffenis bestaat er niet.

D. Het Celibaat der geestelijken

Vele zijn de argumenten die tegen dit geestelijke voorschrift ingebracht kunnen worden. Wij zullen hier alleen de weerlegging geven van de voornaamste der door de roomsen aangevoerde argumenten, waarop deze zware verplichting van de roomse priester gebaseerd is. Zij zeggen: „Het maagdelijk celibaat vindt zijn oorsprong in het vlees worden van de Zoon Gods. Hij heeft op aarde een maagdelijk gezin ingewijd”.

Hierop moeten wij zeggen, dat men niet behoort te vergeten, dat, toen Jezus Christus Zijn kerk stichtte, die Zijn geestelijk gezin en het onze was, Hij met deze maagdelijkheid geen rekening hield, maar dat Hij als grondsteen en als leden van Zijn apostolische college, mannen uitkoos, die bijna allen gehuwd waren.

Alle wonderen en voortreffelijkheden die de roomse schrijvers beschrijven, wanneer zij de noodzakelijkheid willen aantonen, dat de priester geen omgang met vrouwen heeft, zijn dezelfde redenen die er bestonden om hetzelfde van de profeten, de patriarchen en de priesters van het Oude Verbond te eisen, en wij weten allen, dat dit niet zo was.

Nooit heeft God kenbaar gemaakt, dat het zijn van echtgenoot of van vader een beletsel was voor de priesterlijke waardigheid.

Waarom eist men dit dan nu wel als een voornaamste voorwaarde? De roomsen zullen misschien zeggen, dat de waardigheid van het tegenwoordige priesterschap veel verhevener is dan vroeger.

Maar wij zeggen, dat dit antwoord dwaasheid is. Wanneer heeft God dit

gezegd? Inderdaad zijn de werkzaamheden van de dienaar van het Evangelie heilig, maar ook al is dit zo, waarom koos Jezus Christus dan niet alle apostelen maagdelijk rein, zoals de heilige Johannes?

Zullen wij hetgeen Jezus Christus nooit als een onwaardigheid en onreinheid heeft beschouwd, als zodanig beschouwen?

De zending der profeten en priesters uit het Oude Testament was heilig en in die omstandigheden de heiligste, die iemand zich maar kon wensen. Zij vertegenwoordigden God, zij waren vertolkers van de Goddelijke wet en boden in naam van het volk zoenoffers aan de Heere aan.

Aangezien deze zending zo heilig was, waarom eiste God dan geen onthouding van hen? Bij bepaalde priesterlijke handelingen eiste de Heere van hen, dat zij zich op die dagen van hun priesterlijke optreden uitsluitend aan hun geestelijk arbeidsveld moesten wijden, afgezonderd van iedere vleselijke omgang en van alle profane zaken.

Maar dit was een kleine tussenvoeging in hun huwelijksleven, door God volkomen aanvaard en gezegend.

Zoals in het geval waarin de priester uit het Nieuwe Testament de één of andere buitengewone handeling ter bekering van hardnekkige zondaren volbrengen moet, of wanneer hij van de Heere een buitengewone genade wil verkrijgen of een speciale zegening voor zijn gelovigen, enz., hem aanbevolen wordt meer te bidden, te vasten, boete te doen en zich van al wat hem zou kunnen afleiden en minder doeltreffend maken, te onthouden.

Maar om hiervan de onvoorwaardelijke noodzakelijkheid van een volstreekte onthouding af te leiden, is een ongegrond voorschrift en een zonder op de Heilige Schrift gegrondvest te zijn, aan de priester opgelegde verplichting.

„De onthouding”, zegt Jezus, „is alleen gegeven aan diegenen die het kunnen vatten”.

Derhalve verplicht Jezus er niemand toe, aan wie het niet gegeven is. En het is duidelijk, dat het niet aan alle priesters gegeven is dit te vatten, noch het in praktijk te kunnen brengen.

Dr. Rau betoogt met pater Monsabré: „Na het Goddelijke leven bestaat er niets dat zo'n eenheid is als het engelenleven; na het engelenleven niets 'als het maagdelijke leven”. (Theologie van het maagdelijke celibaat, pag. 55).

Jammer, dat ze vergeten, dat Jezus Christus ook gezegd heeft: „En die twee zullen tot één vlees zijn. Alzo, dat zij niet meer twee zijn, maar één vlees. Hetgeen God dan tezamen gevoegd heeft, scheidt de mens niet” (Matth. 19 6).

Dr. Rau erkent in zijn boek over de „Theologie van het maagdelijk celibaat”, dat de maagdelijkheid een gave Gods is, „van nature onmogelijk, maar aan allen mogelijk met behulp van de genade, en dat deze genade aan allen geboden wordt” (pag. 76).

Maar hoe kan dan, zo vragen wij, God aan allen iets bieden, terwijl Hij niet wil, dat allen dit hebben, maar slechts zeer weinigen?

Want aan de andere kant zegt Hij ons bij het begin van de wereld: „Wees vruchtbaar en vermenigvuldigt u”.

Welk een lichtvaardigheid en oppervlakkigheid van spreken!

De heilige Augustinus, de grote doctor van de roomse kerk betoogt het volgende: „Omdat de kerk maagd is in haar oorsprong en ook in haar geest geheel en al maagd is, moet de priester ook maagdelijk rein zijn”.

Welk een knap betoog! Kan soms een maatschappij of een vereniging

maagdelijk of ook onkuis zijn?

Als hij het zegt met het oog op de leden die de kerk vormen, dan moet gezegd worden, dat zij het in haar oorsprong niet waren. De meeste apostelen en in het bijzonder het „Hoofd van 'de kerk en de eerste paus”, namelijk de heilige Petrus, was het niet. En tijdens de eerste eeuwen van het christendom zijn zij het evenmin geweest.

De heilige Paulus zelf beveelt de bisschoppen aan, de echtgenoot van één enkele vrouw te zijn. En in de eerste brief aan de Korinthiërs (7 : 34) geeft hij duidelijk aan, dat trouwen iets goeds is, hoewel niet trouwen volgens zijn persoonlijke mening beter is.

Het is dus een kwestie van persoonlijke voorkeur, of, als men wil, van een meer of minder grote volmaaktheid, maar niet als iets slechts, volgens de heilige Paulus zelfs niet voor een bisschop.

Als het huwelijk een sacrament is, dan is het onbegrijpelijk, waarom het hebben van een wettige echtgenote voor een priester beschouwd moet worden als de ergste zonde en als de meest afschuwelijke daad.

SLOTWOORD

Uit hetgeen ik in de voorafgaande hoofdstukken gezegd heb, kan de lezer zien de onhoudbaarheid van de roomse dogma's en zal het hem duidelijk zijn waarom ik er niet in geloven kan.

Maar, al zijn dit dan de motieven geweest, die mij hebben doen besluiten om het roomse geloof de rug toe te keren, dan verklaart dit nog niet waar-om ik in de plaats daarvan het evangelisch geloof heb aangenomen. Dat wil ik hier dan alsnog aan het eind van deze brochure uiteenzetten. Wij hebben een onsterfelijke ziel en vanaf onze geboorte staan wij voor deze verschrikkelijke mogelijkheden: „Of behoudenis of eeuwige verdoemenis”.

Het is derhalve niet voldoende een bepaalde leer te verwerpen; het is nodig de ware leer aan te nemen.

De roomse kerk vaarwel zeggen is de ene stap als vrucht, die de mens, die ten volle in de Waarheid wil leven, moet doen; maar men moet de andere stap ook kennen, wanneer men voor eeuwig behouden wil zijn. „Het is nodig opnieuw geboren te worden” (Joh. 3 : 7).

Deze andere stap ken ik ook.

Herhaaldelijk kan men onder roomsen horen, dat wie het roomse geloof laat varen, niet weet waarheen de wijk te nemen. Het heeft mij dertien jaar gekost om zogenaamd de Waarheid in de roomse kerk te vinden, maar toen ik het roomse geloof er aan gaf, vond ik onmiddellijk waar ik mijn toevlucht moest zoeken. Waar?

In het Evangelie van onze Heere Jezus Christus. Wij openen het Evangelie van de heilige Mattheus bij hoofdstuk I, 'vers 21 en lezen:

„Gij zult Zijn Naam heten, Jezus, want Hij zal Zijn volk zalig maken van hun zonden”.

En in de Handelingen der Apostelen lezen wij: „En de zaligheid is in genen Anderen, want er is ook onder de hemel geen andere naam, die onder de mensen gegeven is, door welke wij moeten zalig worden” (Hand. 4 : 12).

En in een ander gedeelte laat de heilige Lucas ons een farizeeër zien, die Jezus bekritiseert, omdat Hij Magdalena ontving, 'die Zijn voeten zalfde'. Zij

was een publieke zondares; de farizeeër was in het publiek godsdienstig. Maar hij werd niet in Jezus Christus gerechtvaardigd. Hij vond op dat ogenblik het behoud niet.

Daarentegen hoorde de zondares van de lippen van Jezus: „Uw zonden zijn u vergeven” (Luc. 7 : 48). En toen Jezus zag, dat degenen die mede aan tafel zaten in twijfel verkeerden, gaf Hij hun het motief van de rechtvaardiging van Magdalena: „Uw geloof heeft u behouden, ga heen in vrede” (Luc. 7 : 47-50).

Maar in de roomse kerk onderwees men mij vanaf mijn prilste jeugd, dat het onze werken zijn die bepalen of we behouden worden, dan wel verloren gaan; dat het van onszelf afhangt; dat wij moeten aanbidden de maagd, van wie men zegt, dat wie haar aanbidden een zeker, onderpand van behoud hebben; dat we moeten aanbidden de heiligen met novenen en heiligenpenningen, dat we eveneens moeten aanbidden de overledenen met goede werken te onzer verlossing uit het vagevuur, 'dat we moeten dienen de kerk met het geven van geld voor het houden van missen, met het kopen van pauselijke bullen en het vragen van aflaten, enz.

Dit alles deed mij twifelen en het veroorzaakte onrust in mij.

Maar opnieuw opende ik de Heilige Schrift en hoorde ik Jezus tot de grootste zondaren zeggen: „Uw zonden zijn u vergeven”.

En ik riep uit: „Maar als die moordenaar nu eens niet gedoopt was?” Ondanks dat, zegt Jezus tot hem: „Heden zult gij met Mij in het Paradijs zijn”.

En ik riep uit: „Maar als die publieke vrouw haar zonden eens niet gebiecht had?”

Ondanks dat, zegt Jezus tot haar: „Uw zonden zijn u vergeven”.

En ik bedacht: „Maar als zij de maagd niet eens aanroept en ook niet van haar het behoud van haar ziel verwacht?”

Ondanks dat, verzekert Jezus: „Wie in Mij gelooft, zal niet sterven. Ik ben de Weg; niemand komt tot de Vader tenzij door Mij” (Joh. 14 : 6). En ik ging door met in de apostelen te lezen: „Hij, die in de Zoon gelooft, heeft het eeuwige leven, maar hij, die de Zoon ongehoorzaam is, die zal het leven niet zien, maar de toorn Gods blijft op hem” (Joh. 3 : 36),

„God heeft ons het eeuwige leven gegeven; en dat leven is in Zijn Zoon. Hij, die de Zoon heeft, die heeft het leven; die de Zoon Gods niet heeft, die heeft het leven niet” (1 Joh. 5 11-12).

„Maar de goede werken dan?” antwoordde ik.

„Welke goede werken heeft die moordenaar gedaan, die met Jezus op Golgotha gestorven is?” antwoordde het Evangelie.

„Welke werken heeft de verloren zoon verricht, opdat zijn vader hem als een zoon aannam?”

„Aan hen, die in Zijn Naam geloven, gaf Hij de macht om kinderen Gods te zijn; welke niet uit het bloed, noch uit de wil des vleses, noch uit de wil des mans, maar uit God geboren zijn” (Joh. 1 ; 12-14).

De drie en twintig jaren van ingespannen roomse vorming hebben een diep spoor nagelaten; de beangstigende twijfel verminderde wel, maar hield niet op. „De werken! De noodzakelijkheid van de goede werken! De heiligende uitwerking van de door de wet aangegeven goede werken!”

Dat kwelde mij.

Ik verliet mijn familie en alles wat ik in de wereld had. Ik zag van alles af met

een gelofte van armoede, kuisheid en gehoorzaamheid aan een godsdienstige Orde. Ik deed boete, ik bad uren lang, ik predikte de christelijke leer volgens de meest strenge roomse rechtzinnigheid, en gaf mij over aan een trouwe gehoorzaamheid aan de regels van mijn Orde. Is dat niet voldoende om mij te rechtvaardigen? Kan ik zó rustig de dood en het oordeel afwachten?

Opnieuw opende ik de Heilige Schrift en de heilige Paulus antwoordde op mijn kwellende vraag:

„Ofschoon ik voer mij wel reden zou hebben om op vlees vertrouwen te stellen, indien iemand anders meent op vlees te kunnen betrouwen, ik nog meer; besneden ten achsten dage, uit het volk Israëls, van de stam Benjamin, een Hebreëer uit de Hebreëën, naar de wet een Farizeeër (dat is een lid van de sekte, die de meest gestrenge nauwkeurigheid op godsdienstig gebied aan de dag legde); naar mijn ijver een vervolger der gemeente (ik meende, dat die een onware godsdienst was en kon niet dulden dat die groeide); naar de rechtvaardigheid die in de wet is, zijnde onberispelijk. Maar alles wat mij winst was, dat heb ik om Christus' wil schade geacht.

Voorzeker, ik acht ook alle dingen schade te zijn, omdat de kennis van Christus Jezus, mijn Heere, dat alles te boven gaat. Om Zijnentwil heb ik dit alles prijs gegeven, en houd ik het voor vuilnis, opdat ik Christus moge gewinnen, en in Hem moge blijken, niet een eigen rechtvaardigheid, die uit de wet is te mogen bezitten, maar de gerechtigheid door het geloof in Christus is, welke uit God is door het geloof. Dit alles opdat ik Hem kenne en de kracht Zijner opstanding, en om de gemeenschap aan Zijn lijden in mij te voelen” (Fil. 3 : 4-10).

Mijn hart klopte onstuimig, maar mijn geest werd verlicht en er kwam vrede in mijn binnenste.

„Nog duidelijker?”

„Indien de rechtvaardigheid door de wet is, zo is dan Christus te vergeefs gestorven” (Gal. 2 : 21).

En het was mij, alsof ik de heilige Petrus zich tot mij zag wenden onder het herhalen van zijn verwijten aan het adres der Galatiërs: „O, onverstandige Galaten! Wie heeft u betoverd, dat gij de waarheid niet zoudt gehoorzaam zijn; aan u is toch Jezus Christus als gekruisigde voor de ogen geschilderd. Dit alleen zou ik wel eens van u willen weten: Hebt gij de Geest ontvangen tengevolge van de werken der wet, of door de prediking des geloofs?” (Gal. 3 : 1-3).

„En dat niemand door de wet gerechtvaardigd wordt voor God, is duidelijk want de rechtvaardige zal uit het geloof leven”.

„Christus heeft ons verlost van de vloek der wet” (Gal. 3 : 7-14).
Rechtvaardigen dan, zo ging ik door met mij af te vragen, de door de wet opgelegde goede werken, of zijn zij daarvoor nutteloos?

Voordat het geloof kwam, antwoordt de heilige Paulus, werden wij onder de wet in verzekerde bewaring gehouden met het oog op het geloof, dat geopenbaard zou worden. De wet is dus onze tuchtmeester geweest tot Christus, opdat wij uit het geloof gerechtvaardigd zouden worden. Nu echter het geloof gekomen is, zijn wij niet meer onder de tuchtmeester. Want gij zijt allen zonen van God door het geloof in Christus Jezus (Gal. 3 : 23-29).

Goede werken zijn God aangenaam. Wij moeten ze doen uit dankbaarheid om Hem te behagen. Maar zij zijn geen grond voor rechtvaardiging. Alleen de

verdiensten van Jezus zijn van een oneindig rechtvaardigende waarde. Mij ontbrak slechts Christus als mijn Verlosser door genade aan te nemen en in de reddende uitwerking van Zijn kruis te geloven. Daardoor zeg ik: mijn zonden zijn vergeven!

Het geloof in Christus was het enige, dat mijn ziel kon rechtvaardigen. Ik heb Hem leren aannemen! Ik heb geloofd!

Vanaf dat ogenblik heb ik gevoeld, dat Jezus Christus in mij Zijn woord vervulde: „Die in Mij gelooft, gelijkewijs de Schrift zegt: Stromen van levend water zullen uit zijn binnenste vloeien” (Joh. 7 : 38).

Toespraak

gehouden door pater Luis Padrosa S.J., toen hij getuigenis gaf van zijn gebot in de Kerk te Tarrasa (Spanje), 18 Februari 1951.

Zeer geliefden in de Heere!

Zo even hebben we uw geliefde voorganger dit ook horen zeggen, dat ik een redenaar ben. En het is waar, dat ik tien jaren lang bezig ben geweest met prediken en in het openbaar te spreken, inzonderheid op grote vergaderingen en voor een uitgelezen gehoor. En dat heeft me nimmer zenuwachtig gemaakt. Maar nu gevoel ik voor het eerst in mijn leven dat ik niet spreken kan. Werkelijk, ik kan het niet.

Dit is een ogenblik waarop ik in hoge mate ontroerd ben, zoals ik nimmer te voren was. Verwacht dus niet een welsprekend redenaar te horen. Ik sta hier vóór u om u te zeggen, dat ik uw broeder ben, en wat mij overkomen is, is hetzelfde als wat de apostel Paulus van zichzelf zegt: Ik heb u vervolgd!

Wellicht realiseert u zich dit niet, maar ik moet u eerlijk bekennen, dat ik u met alle macht in oprechtheid vervolgde. Ik ging dagen lang in retraite in het Loyola Instituut, waar ik samengeroepen had de leiders van de Rooms Katholieke Actie, waaronder verschillende zakenmensen, alsmede enkele der meest fanatieke propagandisten in onze gelederen.

Wij brachten dan hele dagen door in meditatie en met lezingen over de „Protestantse Ketterij” en in het bijzonder over de toestanden hier in Tarrasa. Als onderwerp voor zulke lezingen nam ik gewoonlijk „Tarrasa is de zetel der ketterij”.

Ik ging ook in Villafranca prediken. Daar vertelde men mij: „Wij zitten in nood”. Op mijn vraag wat er dan wel gebeurd was, kreeg ik ten antwoord: „Onlangs hebben de protestanten hier een kapel geopend. Zoudt u er iets op tegen hebben dat de jongeren van de Rooms Katholieke Actie de protestanten wegstenigen en de kapel vernietigen?”

„Nee, wacht nog even”, zei ik, „dat is niet christelijk”. Maar niettemin, was ik zeer ontstemd dat de protestanten gekomen waren. Ik zei daarom: „Maar waar zijn ze dan toch vandaan gekomen!”

„Van Tarrasa”, zei men.

Toen ik later in Tarragona kwam, hoorde ik dezelfde klacht.

„Waar komen die ketters dan vandaan?” vroeg ik.

En weer was het antwoord: „Van Tarrasa”.

Ik ging naar Villanueva, en weer dezelfde geschiedenis: „Van Tarrasa komen de ketters”.

Ik beloofde de roomsen dat ik aan dit alles radicaal een einde zou maken en dat in Tarrasa zelf het protestantisme de kop ingedrukt zou worden. Het is één grote dwaalleer, en het zijn allemaal leugens. We moeten er van af zien te komen.

Ik vroeg toen enkele der heren van Tarrasa: „Schaamt ge u niet, dat hier in Tarrasa de hoofdzetel is van het protestantisme voor geheel Catalonië, en dat ge dit alles nog niet hebt kunnen uitroeien?”

Zij antwoordden: „Laat maar, vader, maak het u niet moeilijk. Het is helemaal niet belangrijk”.

„Wat, niet belangrijk?” riep ik uit. „Ik weet zeker dat er elke dag hoe langer hoe meer bekeerlingen gemaakt worden. Is het geen zaak van het grootste belang, dat ze de zielen der mensen van ons aftrekken?” „Trek het u niet aan, vader”, zeiden ze weer, „ze zullen helemaal niets doen”.

„Nu dan”, zei ik, „laten wij het protestantisme en zijn leer maar eens bestuderen”.

Toen kwam senior Caudillas en zei tegen mij: „Vader, al mijn miljoenen zijn te uwer beschikking om een einde te maken aan het protestantisme”.

„Prachtig!” was mijn antwoord.

Ook de anderen kwamen bij mij en vroegen mij: „Vader, wat verlangt u dat we zullen doen?”

Ik zei: „Bezorg me een lijst waarop al de namen van de protestanten van Tarrasa staan”.

Twee dagen later was ik in het bezit van alle adressen der protestanten in Tarrasa. En nu vormden wij ons veldtochtplan.

Wat mijzelf betrof, ik bestudeerde het protestantisme met absolute oprechtheid. Ik nam de Heilige Schrift ter hand en begon deze te lezen. Maar vroeg ik mij af, waar staat dan nu toch de onfeilbaarheid van de paus beschreven? Dit kon ik nergens vinden. En waar is dat alles te vinden omtrent het eucharistische vasten? En over de mis? Waar staat dit alles toch? Ik kon het nergens vinden.

Hoe verder ik kwam met het bestuderen der Heilige Schrift, hoe meer het me duidelijk werd, dat christendom en rooms-katholicisme twee totaal verschillende dingen waren. En hoe meer ik de Schrift onderzocht, hoe meer ik van deze waarheid overtuigd werd.

Totdat eindelijk het kritieke ogenblik aanbrak. U denkt wellicht dat het slechts een ogenblik was, doch het was in werkelijkheid het resultaat van een dertienjarige strijd. In het eerst ging het om het feit om achter de waarheid te komen, die in de roomse leer neergelegd is, maar tenslotte ging het om de grote en zekere waarheid te vinden, die in de Bijbel is uitgedrukt.

Het is spoediger gezegd dan doorleefd: Dertien jaren van zware innerlijke strijd.

Toch moet ik bekennen dat deze strijd me aangenaam was, want het vechten lokte me aan! Ik was altijd gewoon mijzelf daar te plaatsen waar de grootste moeilijkheden waren. De mensen tot wie ik het liefst me richtte, waren altijd de minst aantrekkelijke en steeds in hoge mate opstandig. Daarom was deze

strijd voor mij niet zo heel moeilijk of onaangenaam; ik bestreed de protestanten met grote overtuiging, wetende, dat de overwinning immers aan mijn kant lag.

„Juist!” maar wie zijt gij”, zo moet de Heere wel gedacht hebben, toen Hij mij uit de hemel gadesloeg? „Wie zijt gij, die de verzenen tegen de prikkels slaat?”

Het ging mij als Paulus! Echter ik deed alles in alle oprechtheid, en het was me enkel om de waarheid te doen.

Vrienden, u hebt u misschien nooit te voren zó ernstig ingedacht, maar het is ontzettend moeilijk voor een rooms-katholiek om de waarheid te vinden, ja, ik zou zeggen, het is bijna onmogelijk. Nu hoor ik u vragen: „Waarom toch? In het Woord van God, namelijk in de Heilige Schrift, is immers de waarheid te vinden?”

„Wacht eens even”, zeggen de priesters. „U moet de Schrift vooral niet lezen, tenzij ge de roomse kanttekeningen als toelichting er bij leest, bijv. die van vader Bové of van Nacar Colunga of van vader Seio. Hier vinden we bijvoorbeeld zo iets als: „Paulus zegt dit wel, maar ge moet het geloven zoals ik het u uitleg”. „Mattheus zegt dat wel, maar u hebt het aan te nemen zoals het in een aantekening onder aan deze bladzijde vermeld is”.

Maar kan ik nu zelf niet lezen wat door Paulus of Petrus of in de Evangelieën door de Heiland Zelf gezegd wordt?

Nee, dat kan niet, want dat staat alles op de lijst der verboden boeken. Wat? De Evangelieën van onze Heiland en de geschriften der apostelen op de lijst der verboden boeken?

Inderdaad is dat zo; het is niemand toegestaan ze te lezen, tenzij ze vergezeld gaan van commentaren door iemand, die ze kan uitleggen. Dus, wat men te geloven heeft, is het woord van een mens en niet het Woord Gods.

Nu kunt u zich wel indenken hoe deze zware strijd in mij voortwoedde, de strijd namelijk van een ziel, die oprecht de waarheid zocht te vinden. Mensen waren het dus die ik moet geloven en waarop ik moest vertrouwen. Mensen, die mij leerden, dat ik niet zo maar direct tot God kon gaan, want dat zou zijn ketterij en opstand. Nee, ik moest mij onderwerpen aan de voeten van mensen om tot God te naderen. Maar wie zei dit? Wanneer ik Jezus Christus wil vinden, waarom zou ik dan niet regelrecht tot Hem kunnen gaan?

Eindelijk werd het me duidelijk dat in de roomse prediking, in hun bijeenkomsten en zelfs in hun gehele levensgedrag, Jezus Christus wordt gemaakt tot een fossiel, tot een verstening, tot een lijk, tot een man aan het kruis genageld, zonder meer, dus dood en niet meer in leven.

Daarom kan de kerk onmogelijk een roomse er toe krijgen Jezus Christus lief te hebben.

Maar waar geen liefde bestaat, daar is ook geen mogelijkheid om zalig te worden. Hoe vele missen, scapulieren, hoeveel medaillons, novenen en hoeveel soorten beelden bestaan er niet, die nergens toe dienen, omdat dit alles liefde buitensluit en ook het geloof.

En er kan geen liefde als zodanig bestaan wanneer een mens geen Christus ziet, Die leeft en Die voor hem persoonlijk gestorven en opgewekt is. Weet ge wat de rooms katholieke kerk leert? Iets heel natuurlijks in het roomse

systeem, maar ook iets zeer treurigs. Men zegt tot de mensen: „Zeker, Jezus Christus stierf voor u, maar in werkelijkheid hebt ge daar niets aan”.

Men spreekt dit wel is waar niet zo openlijk uit, maar in de praktijk komt het toch hierop neer. Het betekent gewoonweg niets, want als ge niet heel voorzichtig zijt, zult ge toch vervloekt worden. Uw gehele zaligheid hangt alleen van uzelf af, alsook van de vele gebeden, die ge opzegt, van het gebruik van vele scapulieren, van de devotie, die ge wijdt aan 'de heilige maagd, van het gaan ter communie op de eerste Vrijdag negen maanden lang, vooral geen acht of zeven maanden, want zo ge dit niet de volle negen maanden lang doet, doet ge niets.

Ook moet ge zeer toegewijd zijn aan de heilige Petrus, aan St. Antonio, en vergeet vooral niet dat ge dertien keer het „Onze Vader” moet bidden, dus geen twaalf, anders helpt het niet, neen beslist dertien. En zo gaat het maar door.

Herinnert ons dit niet alles aan hetgeen de Heere van de Farizeeërs zeide: „Gij, blinde leidslieden, die de mug uitzuivert, en de kameel doorzwelgt”. Wat de priester zegt in zijn priesterlijke waardigheid, dat is boven alle twijfel verheven. Wij hebben alles zuiver, in tegenwoordigheid van de mensen, de heilige moeder, de kerk en de priester, beleden.

En Jezus Christus dan? Waar blijft Die? Ja, Die vindt ge er achter. Waar achter? Wel, achter de kerk en achter de priester. Ge moet naar de kerk - en de priester gaan, en verder gaan moet ge volgens de roomse kerk niet. Het gaat enkel maar om de kerk en om de priester, en daarom is het geestelijk leven bij de roomsen zo zwak.

Om deze reden en om nog zo vele andere meer, kwam ik tot de overtuiging dat de rooms katholieke leer de waarheid onmogelijk kon zijn. In die dagen placht ik de mis te celebreren met een jonge altaardienaar naast mij, die de Latijnse tegenzang moest beantwoorden, zonder iets er van te begrijpen. De arme jongen struikelde over zijn eigen woorden, hij sprak ze helemaal verkeerd uit of hij sprak ze van achteren naar voren uit. Als hij ze nu maar in het Spaans had kunnen zeggen, dan zou hij mij hebben kunnen verstaan, en zou hij ook begrepen hebben wat hij eigenlijk zei. Maar dat alles kwam er helemaal niet zo nauw op aan; het heeft precies dezelfde waarde als zou hij de woorden als een grammofoon afgerateld hebben.

Maar, zo dacht ik, dit is toch het ogenblik van de heilige mis, die wordt opgedragen, en waarin, naar men zegt, wij het lichaam van de Heere wijden. En, dan staan achter mij al die gelovigen. Die zien de priester met zijn rug naar hen toegekeerd, die zekere bewegingen uitvoert en wat onbegrijpelijke woorden prevelt. De één valt in slaap en de ander zit te . geeuwen en te gapen. Is dat alles nu werkelijk godsdienst? Heeft God dit nu ingesteld, en geschiedt dit alles ter ere Gods?

U lacht om dit alles, evenals roomsen zich gewoonweg amuseren met al wat gij doet. Want wanneer gij beweert dat men zijn geloof moet baseren uitsluitend op Jezus Christus als de Zaligmaker, wel, dan is dit voor hen louter ketterij.

Wat is het toch buitengewoon moeilijk van de ene religie tot de andere over te gaan. Wist u eens wat ik al heb moeten doormaken. Het is werkelijk iets heel ernstigs. Denk u eens goed in, dat ge tegenover de feiten staat van een levenslange traditie, van de kring, waarin gij geboren zijt, van uw

familiebetrekkingen, en van al uw vrienden, die dan toch maar allemaal er het hunne van zullen zeggen. Want zij hebben geen ander woord voor iemand, die de roomse kerk verlaat dan afvallige ketter. Men noemt het: een vlaag van krankzinnigheid, die u bevangen heeft of men veronderstelt dat er een liefdesgeschiedenis aan verbonden is. Ik weet dus heel goed wat ze van mij zullen zeggen.

Onlangs vernamen wij iets over de bekering van een Jezuïeten priester, iemand van hoge positie, Carillo de Albornos, secretaris van de Maria Congregatie over de gehele wereld. Ik hoorde de opmerkingen hierover in ons bestuur. Onmiddellijk hoorde ik door allen dezelfde woorden zeggen: „Arme man, hij is krankzinnig geworden”. Er waren er ook die meenden dat er een vrouw in het spel was. Ik vertelde u dat ik er dertien jaren over gedaan had om de Bijbel te bestuderen. Ik ben nu drie en veertig jaar oud, dat betekent dus drie en veertig jaren van een intens rooms leven. Vijftien jaren van harde theologische studie, tien jaren als priester en prediker voor grote menigten van uitgelezen toehoorders.

En wat heb ik toen de mensen geleerd?

Het eerste dat we prediken is: „Ga ter biecht! Ga biechten!”

En toch, er was een zondige vrouw, die zich schreiende aan de voeten van de Heere Jezus wierp. En wat zegt Christus haar: „Uw zonden zijn vergeven!” Waar blijft de vormelijke schuldbelijdenis? En hoe groot waren haar zonden wel? Toen de Heere Jezus zag, dat de toehoorders Zijn woorden betwijfelden, legde Hij uit, waarom Hij haar vergeven had en daarna sprak Hij tot haar: „Uw geloof heeft u behouden”; dus niet haar diep berouw of de daad harer verootmoediging, al was dit nodig, doch haar geloof.

Een ander voorbeeld. Daar hangt de moordenaar aan het kruis naast Jezus. Is er sprake van enige vrome daad, die de man deed? Ja, toch, die ene, het geloof in Jezus Christus, zijn Verlosser, maar ook niets anders. Zo hij daarna meer had gedaan, ja zelfs van het kruis had kunnen komen, dan zou hij de gelegenheid om zijn christelijke plichten 'te vervullen, gehad hebben, doch voor zijn rechtvaardiging was dit niet noodzakelijk. Christus had Zijn bloed voor hem gestort, hij geloofde in Zijn verlossing, hij vervulde uit genade de daad des geloofs en het is dus duidelijk dat hij gerechtvaardigd was in de ogen des Vaders. En om deze reden kon Christus tot hem zeggen: „Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn.

Dus niet in het purgatorium of vagevuur, maar in het paradijs. Hoeveel jaren zou die moordenaar, volgens de roomse kerk, wel niet in het vagevuur hebben moeten blijven? Zijn hele leven had hij doorgebracht met stelen, moorden 'wellicht, en toch sprak de Heere Jezus tot hem persoonlijk: „Heden zult gij met Mij in het paradijs zijn!” Daar, naar het paradijs, ging hij heen en niet naar het purgatorium der roomsen.

Wie spreekt er toch van een vagevuur? Gods Woord zeker niet.

Hebt u „de daad des geloofs” reeds verricht? Wel, dan wordt ge in die weg gerechtvaardigd.

Dit probleem had mijn grootste aandacht. Wanneer ik nu de rooms katholieke kerk verlaat, wie zal dan mijn zonden vergeven? Natuurlijk wil ik proberen niet te zondigen, doch van nature zijn we zo zwak, en indien ik toch zondig, wat zal er dan gebeuren? Wie zal mijn zonden dan vergeven? In de roomse kerk is dit alles zeer gemakkelijk geregeld. Gesteld, wij zondigen, wel dan gaan we

naar de priester, die laat horen: „Ik vergeef u uw zonde”, en alles is in orde, en ge kunt weer ter communie gaan en rustig verder leven.

Maar wanneer ik nu de rooms katholieke kerk verlaat, wat moet er dan met mij gebeuren?

In de Handelingen der Apostelen en in het gehele Nieuwe Testament staat het heel duidelijk vermeld, dat we slechts tot God alleen moeten gaan om vergeving te ontvangen.

O, als ge eens de zielskwellling wist, die roomsen lijden, dan zoudt ge nimmer ophouden God te danken voor wat gij nu zijt en wat gij bezit. Mensen, die elke dag ter mis gaan, en geregeld de roomse kerk bezoeken, leven als het ware in een zielskwellling, en vragen zichzelf af: zou ik ooit gered kunnen worden of ben ik reddeloos verloren? Heb ik de biecht wel goed gedaan of ontbrak er nog wat aan? Heb ik mijn zonde wel goed beschreven, had ik het misschien op een andere manier beter kunnen zeggen?" Zou de biechtvader mij wel goed begrepen hebben? Misschien zei ik: „Twee keer”, terwijl ik „driemaal” had moeten zeggen. Natuurlijk was het toch zo'n tere zaak, die ik meedeelde, maar o, waarom heb ik die bijzonderheden toch verzwegen?

Al die dingen vraagt een oprechte roomse zich af, als hij gebiecht heeft. De biecht geeft geen vrede.

Is dit nu de ware godsdienst? Wat betekent dit alles toch? Waar vinden we toch in het Evangelie deze methode om een zondaar te kwellen? Wanneer kwelde de Heere Jezus , of Zijn apostelen toch zondaren met hun vragen?

Wat zegt Jezus tot zondaren? „Mijn zoon, zijt gij berouwvol? Hebt gij in uw hart het geloof dat Ik u verlost heb? Dan heeft uw geloof u behouden”. Dit alleen is nodig.

En zegt Paulus niet: „Indien de rechtvaardigheid op grond van goede werken verkregen moest worden, dan zou Christus onnodig gestorven zijn”, De liefde die u, evangelischen, voor Christus gevoelt, en die een roomse niet kan gevoelen, is hieraan toe te schrijven, dat ge door het geloof weet, dat Hij uw Heiland is.

Een roomse tracht zijn eigen redder te zijn. Hij zegt: „Ik wil gered worden of ik zal verloren gaan, al naar hetgeen ik doe of niet doe”. Laten we wel bedenken dat een evangelische, die zou zeggen: „Ik wil in mijn eigen vrijheid leven, omdat Christus mij gered heeft”, evenmin gered zou worden. Doch ik twijfel er niet aan of gij begrijpt me wel. Eergisteren ontving ik bezoek van de Jezuiet, die mijn leermeester was toen ik tot de orde toetrad. Hij wist van mijn besluit om de kerk te verlaten en zeide tot mij: „Ik houd me aan de woorden van Malmes, hij, die het katholicisme verlaat, weet niet waar hij een toevlucht moet vinden. Dit is dus een bewijs voor het feit, dat het katholicisme de enige waarheid zou zijn, en dat alles daarbuiten sekten zijn; de één zegt 'dit en de ander weer wat anders over hetzelfde onderwerp, en, men weet op deze manier niet waarheen men moet gaan”.

„Maar laat ik u dan eens zeggen, dat het me dertien hele jaren gekost heeft om de waarheid te vinden, en om te ontdekken dat deze buiten de roomse kerk te vinden is. Toen ik besloten had om de kerk te verlaten, was het mij helemaal niet moeilijk om te weten waarheen ik mij moest wenden. Want ik vond mijn toevlucht in het Evangelie van onze Heere Jezus Christus en in het Woord Gods. Een andere toevlucht bestaat er niet!”

„Waarbij wilt ge u dan voegen, wilt ge worden Luthers, Calvinistisch, Methodistisch of wat?”

„Ik wil Christen worden”.

„Maar daarna dan?”

„O, dat zullen we wel later zien, maar voor het ogenblik word ik een christen, behorende tot Christus, zoals Zijn apostelen het waren, en ik zal doen wat Hij zegt, namelijk in alle eenvoudigheid vervuld zijn om het Evangelie te prediken door woord en wandel!”

„Waar?”

„Het beste is in de kerk, doch dit is een zaak van nader orde. Ik wil steeds trachten een christen te zijn, en toebehoren aan Christus, onze Heere. Het Evangelie is in dit opzicht zo duidelijk, en het Woord Gods is zo eenvoudig, dat we, zonder tussenkomst van anderen, het kunnen begrijpen”.

Geliefde vrienden, vergeeft het mij, dat ik u heb vervolgd. Ik geloof niet dat ik u heel veel kwaad berokkend heb, want toen ik er mij vastberaden toe zette om het protestantisme te bestuderen en te bestrijden, en ik u de oorlog verklaarde, toen verklaarde God aan mij de oorlog. Natuurlijk overwon Hij, en ik ben blij dat ik overwonnen werd, ja, in feite ben ik er zelfs zeer dankbaar voor.

Ik spreek Paulus na als ik zeg: „Wat ik tevoren achtte gewin te zijn, dat alles acht ik nu verlies, en wat ik vroeger als verlies rekende, dat reken ik thans als winst”.

Nimmer zal ik in staat zijn de Heere voldoende te danken, dat Hij mij tot de waarheid geleid heeft.

Bij het verschijnen van een Duitse vertaling onder de titel “Ik koos de waarheid” schreef de Neue Züricher Zeitung in Zwitserland:

Padros onthoudt zich van elke vorm van polemieek en doet ook geen ‘onthullingen’. Zijn uiteenzettingen zijn indringende, op de Bijbel gegronde studies, die door hun beknoptheid en helderheid ook de protestantse lezer tot hulp zijn bij de herbeoordeling van eigen confessioneel standpunt. Bij de edele vorm van dit geschrift moet men het betreuren, dat het katholieke verweer niet op dezelfde toonhoogte is afgestemd.

Bij de aanbieding schreef de uitgever:

“Het gaat hier niet om een theologische verhandeling, noch om een handboek voor apologetiek, maar heel eenvoudig om een opsomming van de redenen, die de aanleiding vormden dat een overtuigd Katholiek een beslissende stap nam. Padroso ging zich nauwkeurig bezighouden met de Heilige Schrift en kwam daarbij tot de overtuiging, dat ‘een kerk, die zich niet enkel en alleen grondt op de waarheid van de Heilige Schrift, niet de gemeente van de Heere Jezus Christus kan zijn.’

Aan de Zwitserse uitgave is de hieronder volgende verantwoording toegevoegd, die niet in de eerste Nederlandse uitgave is opgenomen.

“Mijn eigen zaak“.

Wat betreft de talrijke lasterlijke aantijgingen, die naar aanleiding van mijn verlaten van de Rooms-katholieke Kerk verspreid werden, hebben ware vrienden, oprechte christenen, aan mij gevraagd of ik aan dit boek een aanhangsel zou willen toevoegen: “Mijn eigen zaak.”

Daarin zou ik de schaamteloze lasteringen, die mijn eer - die tot aan mijn bekering tot het evangelie niemand had aangetast - op zo grove wijze besmeuren, kunnen weerleggen.

Het schijnt mij tot nu toe weinig christelijk om tijd en kracht te besteden ter verdediging van mijn eigen eer. In mijn geval echter gaat het om de goede naam van de zaak van het evangelie. Daarom ben ik verschuldigd rekenschap af te leggen aan hen, die van goede wil zijn en duidelijke informatie over deze zaak wensen.

Ik moet opmerken, dat ik dit aanhangsel met enig onbehagen en diepe twijfel schrijf. Door laster teweeggebrachte schade laat zich niet meer goedmaken en zij, die zich moeite geven om iets in een slechte reuk te brengen, laten zich door duidelijk bewijs toch niet van hun voornemen afbrengen.

Ik heb een serie krantenartikelen bewaard, waarin ik voorgesteld wordt als ‘judas’, ‘verrader’, ‘wellusteling’, ‘bedrieger’ en waarin wordt beweerd dat ik in deze rol optreedt als een ordinaire kluchtspeler. Spreekt Jezus zelfs met de grootste zondaren op zodanige wijze? Heeft Hij ons beloofd, dat Hij zo met hen zal omgaan? Hij noemt Judas ‘vriend’ en geeft hem de vredekus. Hij zoekt het verloren schaap en spaart Zich geen moeite totdat Hij het liefdevol op Zijn goddelijke schouders heeft teruggedragen naar de schaapsstal van de Goede Herder.

Maar in onze dagen wordt iemand, die de waarheid van het evangelie zoekt en er zich tot iedere prijs daadwerkelijk toe zet, onbarmhartig beschimpt. Men heeft de mening verbreidt, dat ik al lange tijd een slecht leven heb geleid, zodat de leiders van de orde der Jezuïeten reeds voorbereidingen troffen om mijn uitstoting voor te bereiden. Toen dit onvermijdelijk was geworden, zou ik de vlucht genomen en de heiligste plichten van mijn religieuze stand verbroken hebben.

Hoe door en door vals deze aanklacht was, wordt duidelijk uit de brief, die ik aan de Provinciaal van mijn orde verzonden heb en hier laat volgen. Ik mag daarbij ook uitvoerig uit zijn antwoord publiceren, maar moet wel benadrukken: zover de omstandigheden het toelaten, omdat hij mij dit antwoord vertrouwelijk heeft geschreven en het niet voor openbaarmaking bestemd was. Daarom is terughoudendheid geboden.

Barcelona, 31 januari 1951.

Aan de hoogwaardige Pater Provinciaal.

In Christus geliefde pater,

Ten diepste betreur ik het dat ik u groot leed moet aandoen, want u hebt niets anders verdiend dan mijn oprechte toewijding en diepe dankbaarheid. Men kan echter in bepaalde omstandigheden gedwongen worden tot iets, wat men liever had nagelaten. Dat is bij mij het geval.

Mijn besluit staat vast om de Jezuïeten Sociëteit zo spoedig mogelijk te verlaten. Al tijdens mijn theologische studiën werd ik door het katholieke geloof teleurgesteld. De bewijzen konden mij niet overtuigen. De professoren mochten het geloven, maar het ontbrak mij aan begaafdheid of theologische belangstelling. In werkelijkheid kwam ik van de ene teleurstelling in de andere. Onze argumenten zijn vol verkeerde, bedriegelijke gevolgtrekkingen en het katholieke dogma staat ver af van het evangelie van Christus. Met ware hartstocht voor de waarheid heb ik veel gestudeerd en gelezen. Hoe verder ik vorderde hoe meer ik inzag dat het katholicisme zich ver verwijderd heeft van het christelijke geloof. Ik heb veel gediscussieerd met hen, die de katholieke theologie grondig menen te kennen, maar het gelukte hen niet mij te overtuigen. Veel meer hebben zij mij hoe langer hoe meer van onze theologische dogma's afgebracht.

Daarom is het nutteloos verder te discussiëren. Wat geloofsstellingen, katholieke boeken en professoren in dertig jaar niet bereikt hebben, zal anderen niet in enkele maanden gelukken. De argumenten, die zij aanvoerden, kende ik net zo goed als zij. Dit zou pure tijdsverspilling zijn. Ik moet met mijn geweten oprecht voor God zijn, ik kan niet langer komedie spelen door aan anderen te prediken wat ik zelf niet geloof en niet ervaar.

De Week van de Onbevleete Ontvangenis was voor mij beslissend. Ik volgde de "exercitiën" en besteedde deze tijd met alle hartstocht aan de oplossing van mijn vragen. Ik ondervond vrede, vreugde en helderheid als nooit tevoren. Ik zal voortaan het zuivere evangelie navolgen, zoals het ons door de apostelen is gegeven, zonder enig later bijvoegsel. Ik doorzie dat de Rooms-katholieke Kerk ver verwijderd is van Gods Woord. "De Heilige Moederkerk" wordt op de voorgrond gezet en neemt de plaats in, die uitsluitend toekomt aan de Heilige Schrift. "Het Roomse Priesterschap" legt beslag op de ereplaats, die alleen behoort aan Christus.

De vrucht van de "exercitiën" van dat jaar was een versterking in de waarheid van Jezus Christus en mijn vaste besluit mij van de katholieke religie af te wenden. Omdat mijn voordrachten voor grote aantallen toehoorders in geheel Spanje niet onopgemerkt zijn gebleven, kan er strijd en onrust ontbranden als ik nu als prediker van het evangelie optreedt. Daarom geloofde ik dat het beste was als ik vertrok uit Spanje; vanuit het buitenland zou op een gegeven tijd het bericht van mijn uittreden uit de Sociëteit van de Jezuïeten wel aankomen. Wanneer ik nu mag verzoeken: Staat u mij toe een studiereis naar Zuid-Amerika te maken? zal er veel onaangenaams worden vermeden. Geloof niet, geliefde Pater Principaal, dat er een vrouw in het spel is. Als dat het

geval was dan zou ik het u vrijmoedig zeggen. Het is niet het probleem van de kuisheid, noch een tijdelijke agitatie dat mij tot deze stap voert.

Wanneer de onzen het te weten komen, zullen zij net als bij P. Carrillo de Albornoz beweren, dat ik gek ben geworden, anderen zullen zeggen dat ik op de een of andere vrouw verliefd ben geworden, weer anderen dat ik door mijn geringe theologische kennis niet bestand was tegen de aanvallen der protestanten. Het zal ook niet ontbreken – en dat doet mij het meeste verdriet – aan hen die de schuld aan u zullen geven omdat u mij te veel vrijheid heeft gelaten en een al te groot vertrouwen in mij hebt gesteld.

Ik weet evenzeer, dat u bij het lezen van deze brief dadelijk overleggen zult, hoe u mij van mijn voornemen zult kunnen afbrengen. Ik moet u zeggen, dat alle pogingen om mij te overtuigen volstrekt vergeefs zullen zijn. Daarbij moet ik met het oog op mijn hartkwaal iedere sterke gemoedsaandoening vermijden. Een ontmoeting met u of de Pater Superieur zou mij te zeer aangrijpen. Daarom zal ik niet meer naar uw residentie komen. Omdat ik dikwijls buiten de stad was, zal aanvankelijk niemand hier iets van merken.

Als men de zaken in mijn kamer; boeken, aantekeningen, enz. in mijn koffer zou willen opzenden naar het Loyola Instituut te Barcelona, zal ik u, omdat deze zaken voor mij waardevol kunnen zijn, zeer dankbaar zijn. Wil men dit niet willen doen dan mag alles daar achter blijven.

Wat nu het Loyola Instituut betreft zal u binnen enkele dagen een kopie van de statuten toegezonden worden, waarmede u een plaatsvervangend leider kunt benoemen, in zoverre u het hiermee eens bent. De Sociëteit heeft hiertoe geen verplichting. Als u binnen één maand niets ondernomen hebt, zal het Patronaat een andere directeur kiezen, of het instituut opheffen.

Deze brief moge ook als ontslag gelden, want ik zal niet meer komen om mijn handtekening te zetten. Ik zal later, als u dat wenst, in Amerika de ontslagbrief alsnog ondertekenen. Vanaf dit ogenblik verlaat ik innerlijk de Jezuiten Sociëteit en de Katholieke kerk. Naar buiten toe, d.w.z. wanneer u mij dat toestaat, blijf ik Jezuïet, tot mijn afreis geregeld is.

De bezorger van deze brief verwacht dat u hem een kort schriftelijk antwoord meegeeft, ja of nee. Hij weet niet waarover deze brief gaat. Als uw antwoord ja is, zal ik zo snel mogelijk Spanje verlaten, als ware het uit gehoorzaamheid, zodat niemand mijn verandering vermoeden kan. Als u echter nee zegt, of het antwoord uitstelt - wat ik eveneens als nee zal opvatten - zal ik de waarheid bekend moeten maken. Worden mij van hogerhand in de orde hindernissen in de weg gelegd om mij het vertrek onmogelijk te maken, dan moet ik onder de bekenden in Spanje als evangelist gaan werken, wat de boven genoemde onaangenaamheden zal oproepen. Ik geloof dat u er ook de voorkeur aan zult geven dat ik naar Amerika ga.

Ik mag u nog een laatste gunst verzoeken: Tracht noch een ontmoeting, noch een onderhoud met mij te arrangeren. Mijn beslissing is onherroepelijk. Ik zal u mogelijk later nog eens een bewijs van mijn vriendschap sturen.

Wees ervan verzekerd, pater, dat ik zolang ik leef u in diepe dankbaarheid zal gedenken. U en P. Artiguez verdienen mijn hoogachting en dankbaarheid.

God zal u vergelden wat u voor mij gedaan hebt. Wees u ervan overtuigd dat ik de vrijheid, die u mij gelaten hebt, zo gebruikt hebt als men onder goede

Jezuïeten behoort te doen. In dit opzicht heb ik niets te berouwen. Ik heb de regels pijnlijk nauwkeurig nageleefd, evenzeer in alle ontmoetingen met anderen als ook in mijn persoonlijk leven.

Ik heb het wezenlijke in de Sociëteit liefgehad en heb het nog lief maar ik zie nu duidelijk dat het niet mijn weg is.

Wees u tot afscheid nog eenmaal omarmd door hem, die uw zoon was en met dezelfde toegenegenheid tot aan de dood uw broeder in de Heere zal blijven.

Luis Padroso, S.J.

Het antwoord van de Pater Provinciaal zinspeelt zelfs niet in de geringste mate op de beschuldigingen, die men mij nu ten laste legt; zij weerspiegelt juist diep leed en achting. Dat bewijst het volgende gedeelte, wat ik hier citeer: "U kunt mij geloven, dat ik u diepe smart schrijf. Toen ik vanochtend uw brief van 31-1 las was als totaal verslagen, niet in staat tot het geven van enige reactie en kon ik niet direct tot beantwoording overgaan. Daarom, en om in alle rust te kunnen overleggen, verzocht ik de bringer van de brief of hij vanavond zes uur wilde terugkomen."

Dit alleen is reeds genoeg om te bewijzen dat mijn superieur in de orde niet reeds van plan was mij uit de orde te stoten, maar mij zeer hoogachtte. Ik meen dat het geen bijzonder intelligentie vereist om hieruit te begrijpen dat - indien ik een slecht leven had geleid en wilde voortzetten - het voor mij niet nodig was om mijn leven te veranderen en daardoor mijn goede naam te verliezen door het hoogaangeschreven Loyola Instituut te verlaten en in de toekomst zonder de oprechte achting van vele hooggewaardeerde en vertrouwde vrienden te blijven. Als iemand in de orde de gelegenheid gehad zou hebben om pijnlijk nauwgezet en gewetensvol te leven, dan was ik het wel. Alleen en uitsluitende de vrede des Heren en een diepe overtuiging, die ik mij in jarenlange studie en overdenking verworven is, konden leiden tot een besluit als het mijne. Er is geen andere reden voor aan te voeren.

Gelooft iemand dat de protestanten mij verblind hebben met toezeggingen? Al mijn lasteraars moeten vaststellen dat mij niets is aangeboden en dat ik drie maanden na mijn afreis uit Spanje nog steeds geen werk of woning heb en uit Spanje niets anders meegenomen heb dan mijn kleding en verschoning plus mijn boeken (wat boze tongen ook mogen beweren!). Zo was ik de eerste maanden genoodzaakt om te leven van de naastenliefde van de evangelische broeders.

In het Loyola Instituut bevindt zich nog enig geld om de huur en alle andere kosten van de maand februari toen ik vertrok tot en met de maand mei te vereffenen. Omdat het Instituut niet over fondsen beschikte was het nodig gaven in te zamelen opdat het Patronaat het Instituut kon meubileren en de lopende rekeningen en de huur kon betalen.

Ik besluit dit aanhangsel in de overtuiging dat ondanks mijn uitvoerigheid, waarvan de juistheid gecontroleerd kan worden, de belastingen van allerlei soort verder verbreid zullen worden.

Ik wil een enkel advies geven aan degene, die de waarheid wil bezitten:

Lees zo vaak als mogelijk het Heilig Evangelie en de Brieven in het Nieuwe Testament. Dan zult u weten wat een ware christen moet geloven en doen.

De Heere Jezus zegt in Matth. 15: 3 “ Waarmee overtreedt ook gij het gebod Gods, door uw inzetting?” en in 7-9 “Gij geveinsden! Wel heeft Jesaja van u geprofeteerd, zeggende: Dit volk genaakt Mij met hun mond, en eert Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van Mij; Doch tevergeefs eren zij Mij, lerende leringen, *die* geboden van mensen *zijn*.”

Laten we de leringen van mensen terzijde zetten. Laten we luisteren naar de woorden van de Heere Jezus, want Hij alleen heeft woorden van eeuwig leven.

Buenos Aires, 1 juli 1951.

Nawoord van de Zwitserse uitgever.

Het voor u liggend geschrift van Luis Padroso, een uitgesproken gelegenheids geschrift, was oorspronkelijk uitsluitend bestemd voor een beperkte kring ter verklaring voor zijn overgang naar het evangelisch geloof. Zij heeft echter in weinige jaren veel grotere aandacht gekregen dan verwacht was.

De lezer mag niet uit het oog verliezen dat het hier niet gaat om een artikel in een theologisch vakblad, maar om een zeer persoonlijk getuigenis. Dat betuigt de schrijver op meerdere plaatsen zelf. Vele lezers leggen er getuigenis van af dat zij door deze op de Bijbel gegronde geloofsbelijdenis zijn versterkt in hun geloof in het zuivere woord van God of hun er de weg naartoe had gewezen. Daarover kunnen we ons alleen maar verheugen.

Men moet zich ook steeds duidelijk voor ogen houden, dat dit geschrift is geschreven vanuit de situatie in Spanje. Tegen het katholicisme in Spanje hebben zelfs ook katholieken in het Duitse taalgebied ernstige bezwaren. Men moet dus niet veralgemeniseren alsof de toestand in Duitsland en Zwitserland precies dezelfde is als daar. Dat echter Padroso met zijn kritiek op de Maria-cultus niet te ver ging bevestigen een reeks evangelische Zwitsers, die Spanje met open ogen bereisd hebben. Zo lezen wij in “De Protestant” nr. 15, 1955: “Men bemerkt bij het Spaanse katholicisme dat men het niet gewend is met mensen van een andere geloofsbelijdenis van gedachten te wisselen. De tegenwoordige controle, die in Duitsland en Zwitserland de beide kerken, zowel de roomse als de protestantse, tot een zekere mate van zelfkritiek noopt, valt hier weg. Daarom vinden wij, protestanten, het Spaanse katholicisme ‘nog vreemder in soort en wijze dan de katholieke kerk in ons land. Het lijkt ons toe dat de Maria-verering in Spanje een nog grotere plaats inneemt als hier te lande.’ Sinds het verschijnen van het geschrift van Padroso is hier echter ook het een en ander gebeurd dat wij nu dankbaar mogen vaststellen: de Katholieke Bijbel Beweging in Zwitserland, Frankrijk en andere landen van de wereld heeft belangrijke vorderingen gemaakt. Moge dit zich verder ontwikkelen, zodat daarmee duizenden lezers van de Heilige Schrift de Here Jezus duidelijk leren kennen!

Katholieke kringen zijn te hoop gelopen tegen Padroso. Aan deze omstandigheid is het toe te schrijven dat de brochure zonder dat er bijzonder

reclame voor werd gemaakt meerdere oplagen heeft beleefd. Natuurlijk hebben de katholieken alle vrijheid om inhoudelijk over de uiteenzettingen van Padroso van gedachten te wisselen. Als de evangelischen in Spanje dezelfde vrijheid en mogelijkheden hadden zou Padroso daar vaak kunnen spreken en was het niet nodig geweest dat zijn geschrift bij ons moest worden uitgegeven. Maar het is onze plicht om solidair te zijn en hen aan het woord te laten komen, wier vrijheid om zich openlijk te uiten is beknot. Onze katholieke vrienden vinden het vanzelfsprekend, dat zij spreken ten gunste van hun vervolgte en tot zwijgen veroordeelde broeders, en wij bewandelen precies dezelfde weg.

Tot heden is het in Spanje niet toegestaan dat protestantse kerken en kapellen van buitenaf als zodanig te herkennen zijn, zijn evangelische scholen, evangelisch jeugdwerk, liefdadigheid en Bijbelverspreiding verboden, is het evangelisch-kerkelijk huwelijk civielrechtelijk niet erkend (pas zeer onlangs heeft de regering in een enkel geval in erkenning bewilligt!) en houdt men nog steeds de publicatie van de brochure tegen, die als ‘hetze’ wordt betiteld, zoals meerdere keren is gebeurd.

Padroso wil door middel van zijn geschrift aantonen, dat hij uit eerlijke, zuivere motieven tot de evangelische belijdenis is overgegaan. Deze indruk krijgt iedere onbevooroordeelde lezer, want de brochure is vrij van elke vorm van hatelijkheid of sensationele onthullingen.

Het verheugt ons dat wij de lezers een competente beoordeling van Padroso van dr. B. Foster Stockwell, de directeur van de Evangelische Theologische Faculteit in Buenos Aires, waar Padroso sedert enige jaren werkzaam is. Dr. Stockwell schrijft in een brief aan onze uitgeverij, gedateerd 1 juli 1955, onder andere het volgende:

“Het is mij een vreugde en voorrecht u een kort persoonlijk woord over de huidige levenswijze van dr. Luis Padroso Roca te schrijven. Het mag misschien ook tot bemoediging van velen strekken die in het vertrouwen in hem zijn geschokt door de ongegronde beschuldigingen, die over hem in omloop zijn gebracht. Ik kende dr. Padroso niet voordat hij Spanje verlaten had. Enige maanden na zijn aankomst in Buenos Aires zocht hij mij op, eerst alleen, later met zijn vrouw. Ik kan persoonlijk getuigen, dat hij in de allereenvoudigste omstandigheden leeft en materiële moeilijkheden heeft ondervonden tijdens zijn eerste tijd in Buenos Aires.

Vele rooms-katholieke priesters en ex-priesters hebben mij in de afgelopen jaren opgezocht als zij hulp nodig hadden in betrekking met religieuze aangelegenheden of ondersteuning bij hun zoektocht naar een nieuw arbeidsterrein en een nieuwe taak nadat ze de katholieke kerk verlaten hadden. Maar ik moet zeggen, dat ik er nog nooit een getroffen heb, wiens oprechtheid, eenvoud en heldere persoonlijke overtuiging zo'n sterke indruk op mij heeft gemaakt dan bij dr. Padroso het geval was. Deze eerste indruk heeft zich alleen maar verdiept en wordt door mijn samenwerking met hem in de laatste vier jaren alleen nog maar versterkt.

Op het tijdstip dat dr. Padroso de eerste keer bij mij kwam was het leerplan voor ons Seminarie reeds voor een jaar vastgelegd en ik kon hem slechts inroosteren voor enkele speciale lezingen over godsdienstpsychologie. Het

jaar daarop kon dit verder uitgebouwd worden met een cursus over pastorale psychologie. Verder onderwijst dr. Padroso ook andere vakken, zoals muziektheorie en pianospel, waartoe hij reeds voor zijn intrede in de orde der Jezuïeten speciaal was opgeleid. Ook geeft hij inleidingen over de principes en praktijken van de rooms-katholieke kerk. Al deze cursussen worden tot heden tot volledige tevredenheid van alle deelnemers gegeven. Gedurende het studiejaar woont dr. Padroso met zijn vrouw in ons seminarie en wij schatten zijn bijdrage aan de vorming van jonge mannen en vrouwen voor de dienst in onze protestantse kerken in Latijns-Amerika zeer hoog.

Dr. Padroso geniet onze hoogachting en waardering om zijn wetenschappelijke vakkennis en zijn studies op het gebied van psychologie en psychiatrie. Wij zijn hem zeer dankbaar voor zijn diensten, die hij ons bewijst op deze speciale vakgebieden. We zijn tot de overtuiging gekomen dat zijn godsdienstig leven tot op het diepste toe in de Bijbel is verankerd en hij dagelijks uit de waarheid van Gods Woord put.”

Wij zien uit de woorden van Dr. Stockwell dat Luis Padroso, de schrijver van de onderhavige brochure, volkomen onze broederlijke hoogachting verdient. Het is voor ons belangrijk dat hij evangelisch christen is gebleven. Het is niet onze zaak onderzoek te doen naar zijn verleden in Spanje om daarmee zijn onschuld te bewijzen.

Aan de brief van dr. Stockwell voegen we nog enige regels toe uit een artikel van dr. Goslin “Overwonnen door de Bijbel”, dat is verschenen in het wijdverspreide Amerikaanse tijdschrift “Presbyteriaans Leven”. Dit geeft ons enkele ter zake doende en belangrijke inlichtingen.

“De eerste weken en maanden in Argentinië waren voor de nieuwe protestanten allesbehalve gemakkelijk. Dr. Padroso was zonder vaderland, zonder werk en zonder geld. Hij was geheel aangewezen op de hulp van enkele evangelische christenen. Ondertussen probeerde hij zowaar door langs de huizen te gaan en diverse artikelen te verkopen in zijn eigen levensonderhoud te voorzien. Ondanks alle tegenslagen verbrak of verflauwde zijn geloof niet. ‘Ik ontvang nog diepere vrede dan in enige andere tijd’ verklaarde hij mij eens. ‘Ik wil liever in armoede leven dan in luxe en aanzien zoals voorheen, want toen was ik in geestelijk opzicht onbevredigd.’

Thans is dr. Padros een waardevol lid van het lerarencorps van ons Theologisch Seminarie. Dit instituut is de grootste protestantse theologische school in de Spaanssprekende wereld. Zij is gebaseerd op de oecumenische samenwerking van Presbyterianen, Methodisten, Discipelen van Christus (Jünger Christi, vertaling?) en de Waldenzen Kerk (Evangelische Broedergemeenten). Deze unie draagt een internationaal karakter. Naar het oordeel van zijn collega’s is dr. Padroso gezien zijn ervaring en zijn redenaarstalent een der beste docenten van het seminarie.

Naast zijn activiteiten als leraar heeft hij nog gelegenheid om series voordrachten te geven over de samenhang tussen geneeskunde, psychiatrie en religie. Hij spreekt dan voor grote aantallen toehoorders in de Argentijnse steden.

Sinds vier jaar woont Padroso met zijn vrouw en tweejarige zoon (men heeft hem een twaalf-jarige zoon toegedicht!) rustig en bescheiden in een kleine

woning buiten het seminarieterrein. Ondanks alle moeilijkheden is hij gelukkig en uiterst opgewekt in zijn nieuwe arbeidsveld. Hij zegt vaak: 'Wat een grote vreugde is het om te leven naar het Boek der boeken.' De Bijbel heeft hem de weg naar een totaal nieuw bestaan geopend."